

DIRVA

LOGIŠKAI, BET NEPROTINGAI

D. BRITANIJA PERDAVĖ RHODEZIJOS BYLĄ JUNGTINĖM TAUTOM. — TAI ATRODO LOGIŠKAS ŽINGSNIS, JEI JIS NEVESTŲ PRIE DAUG DIDESNIŲ PAVOJŲ D. BRITANIJAI NEGU RHODEZIJOS BALŲŲJŲ REŽIMAS. — NUO GALIMŲ SANKCIJŲ DAUGIAUSIAI TURĖS NUKENTĖTI PATYS BRITAI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kaip žinia, D. Britanija, pati negalėdama susitvarkyti su nepriklausoma pasiskelbusia kolonija Rhodesija, nutarė visą bylą perduoti Jungtinėm Tautom. Iš esmės žiūrint, D. Britanija neturi nieko prieš Rhodesijos nepriklausomybę, bet tik nori, kad jos valdžioje turėtų balsą ne tik baltieji gyventojai, kurie sudaro vos 5% visų 4 milijonų gyventojų, bet ir juodųjų dauguma. Rhodesijos baltieji tačiau yra pažiūros, kad bent kiek didesnių teisių suteikimas juodiesiems vestų kraštą į chaosą ir privertų juos galima greičiau nešdintis iš krašto, kurio gerovė yra jų ir tik jų nuopelnas. Tą pažiūrą galima paremti faktu, kad beveik visose juodųjų respublikose

viešpatauja žiauriausios diktatūros ir didesnis skurdas negu baltiesiems valdant. Turtinčiausioje Afrikos valstybėje -- Pietų Afrikos Respublikoje -- 17% baltųjų gyvena visiškai išsiskyrę nuo vadinamųjų 'spalvotų', bet tūkstančiai juodųjų iš visos Afrikos veržiasi į tą kraštą ne kovoti su baltųjų priespauda, bet joje dirbti ir gyventi! Panašiai ir Rhodesija turi per 300.000 darbininkų, tik dabar ten atsikrausčiusių iš kaimyninių valstybių. Čia pat reikia pridurti, kad tiek Pietų Afrikoje, tiek ir Rhodesijoje iki šiol nebuvo didesnių neramumų.

Žinoma, tokia santvarka prieštarauja demokratijos principui, kad kiekvienas žmogus turi turėti balsą valstybės santvarkoje, tačiau, kaip iš konservatorių pusės buvo nurodyta D. Britanijos parlamento diskusijose, jei griežtai laikytis to principo, D. Britanija turėtų kariuoti ne tik su Rhodesija, bet ir su puse pasaulio. Juk sunku sutikti, kad komunistinis režimas bet kuriame krašte atitinka gyventojų daugumos norus.

Tačiau D. Britanijos Wilsono vyriausybė su Washingtono palaima užmiršta viso pasaulio padėtį, bet tik žiūri į Rhodesiją, ir dabar visai logiškai bylą perdavė JT.

Apie tai rašydamas kolumnistas John Chamberlain nuogastauja, kad Vakarų pasaulio ateitis kiekvieną dieną darosi vis daugiau ir daugiau

abejotina, kai valstybių vairuotojai mano esą įpareigoti padaryti "sekančius logiškus žingsnius".

Jei Jungtinių Tautų Saugumo Taryba toliau elgsis 'logiškai', ji pradės sunkesnes ar lengvesnes ūkines sankcijas, kurios gali privesti tik prie konflikto su Pietų Afrika, kurios vyriausybė turėtų būkštauti, kad Rhodesijai kritus, logiškai turėtų ateiti ir jos eilė.

Bet Pietų Afrika yra ketvirtas iš eilės D. Britanijos prekybos partneris. Aplamai manoma, kad D. Britanija, netekusi pelningos prekybos su Pietų Afrika, pati negalėtų išbristi iš jau esamų ūkinių sunkumų. Britų svaras turėtų kristi ir sudaryti didelį pavojų doleriui. Todėl D. Britanija negali norėti tikrai rimtų sankcijų, tačiau netoli einančios sankcijos nepatenkins Afrikos juodųjų valstybių valdovų -- jie reikalaus daug griežtesnių, visai nesirūpindami kas atsitiks, jei D. Britanija subankrutuos. Be to, jiems ir sovietams, kurie paskubės į pagalbą, labai mažai rūpi ir savo rasės brolių gerovė Pietų Afrikoje ir Rhodesijoje, nes tie pirmieji turėtų nukentėti nuo tų sankcijų.

Dėl viso to atrodo, kad D. Britanija dėl principo, kuris vistiek nevykdomas visam pasauliui, nori sau pati išsikasti duobę. Gudriau būtų, jei D. Britanija ranka numotų į Afriką ir greičiau įsijungtų į Europos ūkinę bendruomenę. Britai tai gal ir padarytų, jei nejaustų dabartinę 'logiškai' politikai paramos iš Washingtono, kurio apskaičiavimuose slypi ne tiek JAV tarptautiniai santykiai, kiek administracijos noras kiek išiteikti savo gyventojų mažumai.

Naujai išrinktasis Pensilvanijos gubernatorius Ray Shafer dėkoja grupei Philadelphia Lietuvos lietuvių, prisidėjusių prie jo rinkiminės kampanijos pravedimo.
V. Gruzdžio nuotrauka

VLIK seimas New Yorke

Paskutinių dienų įvykiai Vlike atkreipė lietuvių visuomenės dėmesį, todėl į jo Seimą š. m. gruodžio 10-11 dienomis gausiai atsilankė ne tik jame dalyvaujančių organizacijų atstovai, bet ir daug svečių.

Buvęs Vliko pirmininkas min. V. Sidzikauskas pareiškė džiaugsmą, kad New Yorke įvykęs incidentas grupių neišskyrė, bet dar labiau suglaudino gretas. Jis paryškino Vliko principumą, valstybingumą ir priminė tautinės drausmės reikalingumą.

Diskusijų metu kalbėjęs L.V. Liaud. S-gos pirm. J. Daugėla, iš Clevelando, atkreipė Seimo atstovų dėmesį, kad Vlike atsiradus skirtingų nuomonių dėl santykių su kraštu, pamirštama, kad Vlikas yra kovos organizacija, bet ne prisitaikymo, ne pataikavimo priešui. Šitą mandatą jis atsivežė iš Lietuvos. Šiandien papūtė vėjai, kad galima bendrauti su okupantu. Tos nuotaikos sklinda visuomenėje, sumaišo mūsų principus.

EMILJA ČEKIENĖ

Argi tos nuotaikos yra lietuvių tautos nuotaikos? Ne, tai imigracinės nuotaikos, kurios rodo, kad laisvė gali būti išmaldauta. Tai neturi atsisispindėti Vlike. Organizacijos, kurios nebetiki kova, turi iš Vliko pasitraukti arba turi būti išjungtos. Buvo ir anais laikais, kada atsirado Bimbos, Mizaros, bet buvo ir tikrų Lietuvos laisvės kovotojų, tęsėjusių kovą iki laimėjimo.

Jungiant į Vliką imigracijoj atsiradusias organizacijas, yra pavojaus užsikrėsti imigrantinėmis ligomis. Vlikas turi turėti savo aiškią nuomonę, aiškią liniją visais klausimais, -- baigė jis.

Bendravimo klausimu pasisakė visa eilė Seimo atstovų. Karolis Drunga, iš Chicago, priminė, kad visus svarstymus darydami mylėtume tautą ne vien herojinėje dvasioje, bet mylėtume ir kasdienybėje. A. Gureckas priminė, kad kova yra nepaprastai sunki, todėl reikia išnaudoti visas priemones, kad ne priešas skaldytų mus, bet mes jį.

D. Krivickas savo žodyje siūlė aktyviau įsijungti į religijos laisvės klausimą, nes už ją pirmą eilę kovoja ir kitos tautos.

J. Audėnas užakcentavo, kad Vienybės ir Laisvės redaktoriai bei leidėjai nuolat važinėja po pavergtą Lietuvą ir viens kitą sveikina už prokomunistinės linijos vedimą savo laikrašty. Nė vienas iš Seimo atstovų dėl to nepareiškė protesto ar abejonių.

J. Audėnas padarė išsamų pranešimą apie Vliko valdybos ir tarybos veiklą.

J. Audėnas, Vliko generalinis sekretorius,

atreiše dėmesį ir į kitų organizacijų ar asmenų atliktus žygius laisvinimo darbe: baltiečių komiteto pastangomis įsteigtą Laisvės studijų centrą, Dainų šventę Chicagoje, Šiluvos koplyčios šventinimą, Pasaulio Jaunimo kongresą, Rezolucijoms Remti Komitetą. Už tą iniciatyvą Vliko vardu viešą padėką pareiškė L. Valiukui, J. Pautieniui, dr. P. Vileišiui ir kitiems.

Frel. J. Balkūnas, Tautos Fondo pirmininkas, pranešė apie Vliko finansinį stovį, pabrėždamas, kad iš Vlike dalyvaujančių 15 organizacijų tik 6 tėra užsimokėję šimto dolerių nario mokesčių.

S. Lūšys pateikė Vliko ateities gaires, kuriose didžiausią dėmesį skyrė Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 50 metų sukakčiai paminėti, pasiūlydamas planą ir sumatą 100.000 dol. tiems žygiams įgyvendinti.

-- Didelė suma, bet didelis ir įvykis, -- sakė jis. Tegul mūsų priešas nespekuliuoja susvyravusiais imigrantais ar čia augusiu, tėvynės oru nekvėpavusiu mūsų jaunimu. Kartos keisis, bet laisvės siekimas nesisuks, baigė jis, kviesdamas planą apsvaistinti ir padaryti galutinius nutarimus.

Jis pabrėžė, kad vienas iš didelio pasiruošimo reikalaujančių darbų yra išleidimas švėtimomis kalbomis leidinių. Anglų kalba šių metu jau yra ruošiami du leidiniai: Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo. Nebūtų išmintinga, -- sakė jis, -- mums pradėti dar trečią. Reikia tartis su leidėjais, padėti jiems rūpintis, kad tie darbai būtų atlikti kuo geriausiai.

(Nukelta į 3 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

* DIDELIS VAIRUOTOJŲ UNIOS (Teamsters) vadas James Hoffa, savo laiku nuteistas 8 metams kalėjimo už pastangas papirkti prisiekusių teisėjų, pralaimėjo visas apeliacijas ir neužilgo privaldyti atlikti bausmę. Ir kalėjime būdamas jis numato neužleisti savo gerai apmokamo posto.

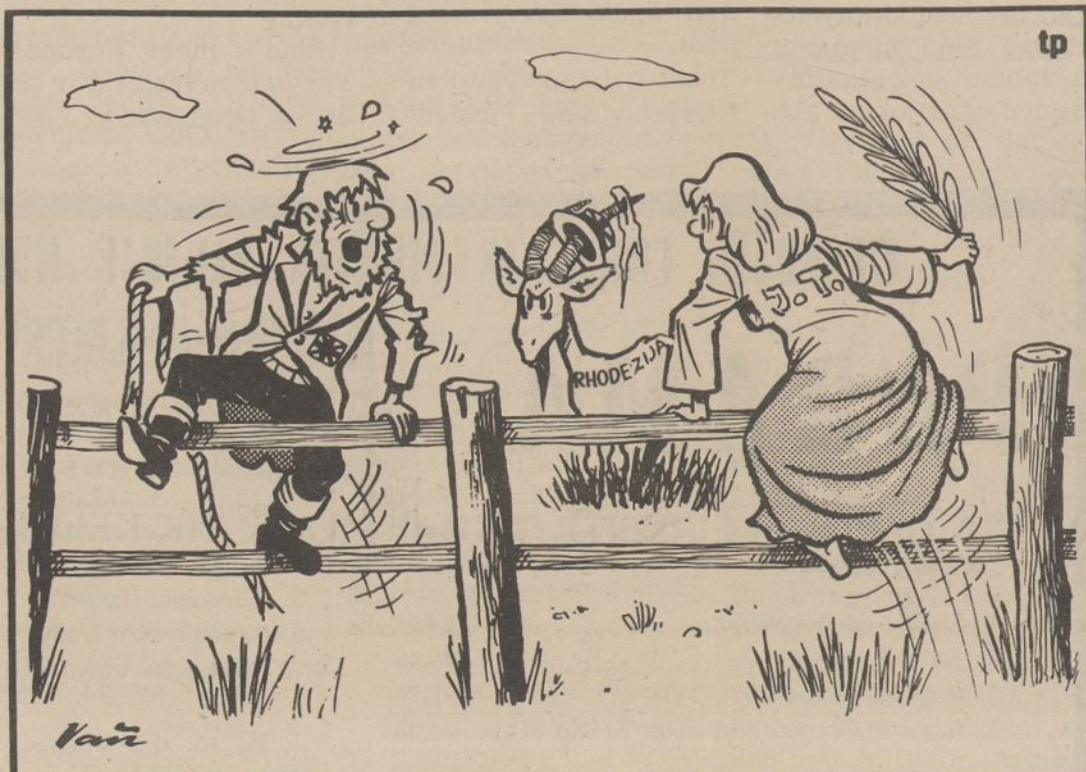
* K.G. KIESINGERIS, naujasis V. Vokietijos kancleris, parlamente pasakytoje kalboje pabrėžė, jog naujoji vyriausybė sieksianti Europos vienybės, glaudžiai bendradarbiaujant su Prancūzija, Kancleris taip pat pastebėjo, kad Europai neišvengiamas glaudus ryšys su Amerika tiek NATO sąjungoje, tiek ir už jos ribų.

* KOMUNISTAI SKUNDŽIASI kad JAV lėktuvai subombardavę Hanoi gyventojų rajoną. Amerikiečiai tvirtina, kad bombardavimais siekiama sunaikinti tik kariniai reikšmingi taikiniai. Bet nepaneigiama ir galima klaida. Juk per klaidą nesenai žuvo 15 karių, patekusių į savųjų lėktuvų bombarduojamą vietovę.

* 30 GIMNAZISČIŲ apkaltintos narkotikų vartojimu ir platinimu, spaudai praneša Shaker Heights policija. Tai vienas iš turtingiausių Clevelando priemiesčių.

* VENEZUELOS PREZIDENTAS Raul Leonis suspendavo kai kurias konstitucines teises, kad palengvinti kovą su Castro remiamais komunistiniais partizanais.

* VICEPREZIDENTAS H. HUMPHREY, atrodo, nėra patenkintas prezidento Johnsono pasitlymu, kad gen. Eisenhoweris vyktų į Azijos kraštus su specialia misija. Pats prezidentas planuoja aplankyti P. Ameriką ir Europą, tuo būdu H. Humphrey paliekant sėdintį namie.

-- Gal tau geriau pasiseks jį suvaldyti!...

Mums rašo

Giedros romano konkurso atgarsiai

Konkurso iniciatorė Elena Juknevičienė, paklausta jūrų komisijos narės D. Kučėnienės apie konkurso pasisekimą, Draugo Literatūros priede 266/45 Nr., sako: "Šiltas rašytojų dėmesys, prisiunčiant (dviem atvejais) dvylika veikalų, manau, savaime atsako į klausimą. O Giedrai tai turėtų būti paskatas nunuleisti rankų sekmingai pradėjame kultūriniam darbe".

O Iz. M. ten pat išsireiškia: "Ateitininkų Giedros draugovės tūkstantinė už stipraus charakterio lietuviškos moters romaną buvo mūsų literatūros dirvožemį stipriu noragu, kuris išvertė net aštuonėtą romaną, praturtinančių mūsų literatūrą ir skaičiumi ir kokybe, jei tik visi bus atspausdinti".

Tačiau Pr. Gr. Draugo 267 Nr., įžanginiu straipsniu plačiai apibūdinamas lietuvių literatūrą, literatūrinius konkursus bei pačią Giedrą ir josios ryžto išdavą -- konkurso pasisekimą, baigdamas savo gana ilgą straipsnį, tą patį konkursą tartum kiek nuvertina. Jo išvadą sunku kitaip suprasti, kaip tai, kad konkurse, be rašytojo Al. Barono, nunešusio premiją, visi kiti buvę tik mėgėjai. Iš kur galėtų kilti tokia mintis? Juk konkursas buvo slaptas, taigi nežinomos ir dalyvių pavardės. Kūrinių vertė? Tačiau Iz. M. aiškiai pasisako, kad konkursas ne tik rankraščių skaičium, bet ir jų kokybe mūsų literatūrą praturtintų, jei tik visi veikalai būtų atspausdinti. Be to, ir tas faktas, kad premija ne vienbalsiai buvo skirta, kalba už tai, jo būta ir daugiau vertingų kūrinių, nors jie premijos ir nelaimėjo.

Tiesa, Vl. Ramojus, Draugo 280 Nr., savo reportaže iš premijos įteikimo šventės Jaunimo Centre Chicago, įvykių kiek paryškina. Jis rašo: "Savotiškai įdomi, nors ir ilga, buvo poetės J. Vaičiūnienės išpažintis: ji aiškiai pasisakė už romantinius veikalus, kurių buvo ir pastarajame Giedros romano konkurse. Nejučiomis buvo galima suprasti, kad jūrų komisijai premijuojant "Trečiąją moterį", J. Vaičiūnienė stovėjo opozicijoje".

Iš to gal tektų pasidaryti išvadą, kad kitų rašytojų kūrinių buvo sentimentalūs -- romantiniai ir šiem moderniem laikam nebetinkami. Betgi tai dar nesudaro pagrindo anų kūrinių autorius laikyti tik mėgėjais, jei kam nors jų pasirinkta

Paskutinės II Pasaulinio karo dienos (14)

Keistos varžytynės...

Po tokių gen. Heinrici žodžių kambary išviespatavo tyla. Ten buvę kariai gerai žinojo nuostolius, bet nė vienas nedrįso Hitleriui pasakyti tiesą į akis.

Goeringas pirmas nutraukė tylą.

-- Mano Fuehreri, aš tuoj pat jūsų dispozicijai skiriu 100,000 karių iš aviacijos. Jie prisijungs prie Oderio fronto grupės už dviejų ar trijų dienų.

Himmleris, pasižiūrėjęs į savo varžovą ir į Hitlerį, lyg norėdamas pamatyti kokia jo reakcija, irgi pasakė:

-- Mano Fuehreri, SS turi garbės jums skirti dėl Oderio fronto 25,000 kovotojų.

Admirolas Doenitzas nenorėjo atsilikti ir pasisidūrė į Heinricio grupę pasiūsti dvi jūrininkų šaulių divizijas.

Heinrici visus juos apžvelgė. Tie vyrai jam davė dovanų iš savo asmeniškų karalysčių, neapmokytus kovotojus, be ginklų, be prityrimo. Tai buvo baisios varžytynės, tik vietoj metus pinigų per langą, buvo metomi žmonės. Ir tai jie darė ne Vokietijos išgelbėjimui, bet kad padarius geresnį išpūdį Hitleriui. Varžytynių karštis greit apėmė visus. Kiekvienas darė įvairius pasiūlymus. Kaž kas paklausė, kaip didelė yra vidaus krašto armija.

Buvo iškviestas OKW logistinės divizijos vadkas gen. Buhle. Jam įeinant Heinrici iš pasiūlykštėjimo nusuko galvą. Buhle buvo girtas ir smirdėjo alkoholiu. Bet niekas dėl to nesirūpino. Hitleris jo pasiteiravo apie rezervus. Buhle kvailai atsakinėjo, bet jo atsakymai patenkino Hitlerį ir atleidęs jį, Hitleris kreipėsi į Heinrici.

-- Štai jūs turite 150,000 žmonių arba 12 divizijų. Tai bus jūsų rezervas.

Varžytynės buvo baigtos ir Hitleris rado, kad problema išspręsta. Tačiau tai tik prailgino Vokietijos gyvenimą 12 dienų.

Heinriciui sunku buvo išlaikyti šaltą kraują.

-- Šitie žmonės nėra apmokyti kautynėms. Jie niekad nebuvo iškėlę jos iš kareivinių, kur buvo naudojami, kaip raštininkai, arba skirti švarai palaikyti, ar medžiagų priežiūrai. Jie niekad nebuvo fronte. Jie niekad

savo gyvenime nematė ruso...

Goeringas pertraukė jį:

-- Divizijos, kurias aš jums duodu, didžiulio yra sudarytos iš lakūnų, kurie buvo kautynėse išbandyti. Jie buvo prie Monte Cassino ir to užtenka.

Doenitz irgi sušuko pasipiktinęs.

-- Žinokit, kad mano karo laivų igulos nė kiek neblogesnės už Wehrmachtą...

Bet Heinrici pertraukė jį:

-- Ar jūs nesuprantate, kad tai ne tas pats kovojant jūroje ir sausumoje. Aš jus išpėju, kad visi tie žmonės leis veltui fronte išžudomi.

Heinrici žodžiai atrodo nė kiek neįtikinanti. Kai kiti išikarščiavę rėkė, jis pasiliko šaltas.

-- Gerai, -- pasakė jis, -- visus tuos žmones mes paliksime rezerve antroji linijoje, už 8 km. nuo fronto. Pirmoji linija atlaikys rusų artilerijos pasirošimo smūgį ir tuo laiku rezervas pripras prie ugnies. Jei rusai pralaužtų frontą, tada rezervas pereis į akciją. Atstumti rusus kiekvieną atvejų jūs naudosite šarvuotųjų divizijas.

Ir Hitleris pasižiūrėjo į Heinrici lyg laukdamas jo pritarimo. Jam buvo aišku, kad problema visai paprasta. Bet Heinrici nebuvo tos nuomonės.

-- Jūs iš manęs paėmėte mano geriausias kovoj prityrusias šarvuotųjų divizijas. Aš prašau jas sugrąžinti į mano armijų grupę.

Ir stengdamasis parbrėžti kiekvieną žodį, jis lėtai pasakė:

-- Reikalinga, kad tos divizijos man būtų sugrąžintos.

Tuo metu Heinrici už nugaros išgirdo jam į ausį šnibžtant Hitlerio karinio kabineto viršininką Burgdorfą:

-- Baikite. Baikite... Bet Heinrici nesidavė nutildomas.

-- Mano Fuehreri, būtinai reikalinga, kad šios divizijos man būtų sugrąžintos.

Hitleris mostelėjo ranka lyg atsispausdamas.

-- Aš labai apgailestauju, bet jūsų kaimynas pietuose šiuo momentu yra labiau jų reikalingas, nes nėra jokios abe-

jonės, kad svarbiausias rusų puolimas vyks ne Berlyno kryptimi. Priešas daugiau jėgų koncentruoja Saksonijos fronte. Gi prie Oderio bus tik antraeilė ofenzyva. Svarbiausioji rusų ofenzyva bus nukreipta Prahos link. Tokiu būdu jūsų grupei bus nesunku atsilaikyti prieš antraeilį puolimą.

Heinrici pasižiūrėjo į Hitlerį netikėdamas savo ausimis. Paskui žvilgterėjo į vyriausiojo štabo viršininką gen. Krebs, kuris pastebėjo:

-- Mūsų turimomis žiniomis, Fuehreristeisingai pramato įvykius.

Heinrici nieko nebegalėjo daugiau padaryti.

-- Mano Fuehreri, aš dariau viską, kad pasirošyti atmušti puolimą. Aš negaliu laikyti tuos 150,000 vyrų tinkamu rezervu. Aš negalėsiu niekuo užkirsti tuos nuostolius, kuriuos mes galėsime turėti, tad mano pareiga buvo išdėstyti dalyką aiškiai. Taip pat mano pareiga jums pasakyti, kad aš negalėsiu garantuoti, kad puolimas galės būti atmuštas.

Hitleris sujudėjo ir kumštį trenkdamas į stalą sušuko:

-- Tikėjimas ir užtikrinimas kompensuoja visus nedateklus! Jūs turite spinduliuoti tikėjimu ir įkvėpti pasitikėjimą savo kariams!

Heinrici išklausė Hitlerio nesudrebėjęs.

-- Mano Fuehreri, aš turiu pakartoti -- mano pareiga yra pasakyti, kad šiam mūšiui laimėti

KO SIEKIAMA TUO PROJEKTU?

Europos Taryboje Strasburge veikia Neatstovaujamo Tautų Komisija, kuri tyrinėja taip pat sovietų užvaldytų valstybių klausimus. Kilus sumanymui šią Komisiją panaikinti, Lietuvos Diplomatijos šefas S. Lozoraitis pasiuntė Komisijai ir kai kuriems Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos parlamentų nariams šitokią raštą:

Neatstovaujamo tautų Komisijai svarstant nutarimo projektą pakeisti jos pavadinimą į "Komisiją ad hoc", pateikiu maloniam dėmesiui šiuos samprotavimus.

Jau pats projekto suformulavimas parodo,

Be žodžių...

netruksta vilties ir tikėjimo.

-- Herr General Oberst, -- sušuko Hitleris, -- jei jūs ištikimės, kad mūsų laimėsime, jūs jį laimėsime. Jei perdusite savo kariams užtikrinimą, jūs būsite didžiausiu šio karo laimėtoju.

Išbalęs ir tyloj Heinrici nuo stalo susirinko dokumentus ir padavė Eismannui. Abu kariai atsisveikino ir išėjo koridoriun. Ten jiems buvo pranešta, kad lauke sąjungininkų aviacija bombarduoja, tad jie pasiliko laukti aliarmo pabaigos, nekreipdami dėmesio ką kiti aplink juos kalba. Už trijų minučių jiems buvo leista aplankyti bunkerį ir Heinrici pasakė pirmuosius žodžius, išėjus iš posėdžių kambario:

-- Ko vertas stengimasis pasiekti mėnulį?

Ir žiūrėdamas į dūmuose paskendusį miestą, pridėjo:

-- Visi tie bandymai veltui. Viskas veltui.

(Bus daugiau)

delis tiek Vakarų viešoje nuomonėje, tiek komunistų užvaldytuose kraštuose. Šis prestižas yra pagrįstas fakto, kad Taryba, nebūdama paraližuota antidemokratiškos valdžios atstovų dalyvavimu -- kaip kad yra paraližuotos Jungtinės Tautos -- skelbia ir vykdo laisvės bei demokratijos dėsnius. Šioje veikloje kaip tik Neatstovaujamo tautų Komisija, greta Europos žmogaus teisių tribunolo, užima svarbią vietą. Aš manau, o vis didėjantis Vokietijoje nerimas dėl jos suvienijimo atrodo patvirtinamas mano nuomone, kad yra būtina visų europiečių interesuose išlaikyti laisvės idėją gyvą kaip moralinę bei politinę pajėgą. Palikdama veikti Neatstovaujamo tautų Komisiją, Taryba patvirtins, kad ji tebėra tos idėjos vedama. O be to, ji tuo prisidės prie dvasinių ryšių palaikymo tarp Vakarų Europos ir netekusių laisvės tautų, kurios dar tebetiki Europos moraliniu autoritetu.

Kai dėl Europos Tarybos santykių su Rytų valdžiomis, tai nėra pagrindas laukti, kad panaikinus Komisiją tie santykiai pagerėtų. Priešingai, nesunku numatyti, kad panaikinimas būtų Rytų priimtas kaip pirmoji tų nuolaidų, kurios jiems priderančios savaime, be jokios kompensacijų. Ilgas patyrimas parodo, kad komunistinių valdžių santykiai su tarptautinėmis organizacijomis gali būti tik sąlyga, jei pastarosios nusileidžia į Jungtinių Tautų ar Tarp-parlamentinės Unijos lygį. Kitaip sakant, jeigu jos priima laisvės ir teisingumo dėsnius "neskleidimą", tai yra tų dėsnių, kurie į rytus nuo Elbės upės ir Adrijos jūros linijos laikomi sprogstama medžiaga.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Canad. delux Wiskey 5th — \$3.98
2. Asbach Uralt 5th — \$5.49
3. Import. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
4. Import. French Napoleon Brand 5th — \$3.35

5. Bordeaux Import. White Wine 5th — \$0.98
6. Canada Dry Vodka 5th — \$2.98
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Bolt. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

rašymo kryptis ir nepatinka.

Nenorių nuvertinti premijos laureato Al. Barono. Filnai tikiu, kad jo naujasis romanė "Trečioji moteris" vertas dėmesio, kaip ir kiti jo ankstesni kūriniai. Man tik kiek keistokai atrodo kaikurios išvados apie konkurso dalyvius ir jų kūrybą.

J.J.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

KUR YRA OPOZICIJA VLIKUI?

Dažnai pasitaiko, kad Vlikui opozicijos ir priešų beieškančiai, susiradę šipulį šiaudų kavgė, ima ir vežimą priskaldo. Kai kuriuose laikraščiuose tokie "išradin-gi" žmonės tų laikraščių skaitytojus bando įtaigoti, kad štai, mes tai esame už vieningą politinę vadovybę po Vliko sparnu, bet anas balamūtas su savo laikraščiu -- tai jau tikras mūsų laisvinimo kovos pastangų priešas.

Būtų tuščias laiko gaišinimas leisti į diskusijas su jokios lygsvaros ir logikos nebeturinčiais žmonėmis. Kam tarnauja šmeižimu siekiamas susiskaldymas, visi gerai žinome. O kad pasigirsta kritiškų žodžių mūsų politinės vadovybės adresu, -- tai jokia naujiena jokio laikraščio skaitytojui. Jei jau kam ir pradėtų atrodyti, kad vien tik Dirva puldinėja Vliką ir Dirvai artimi žmonės "ardo Vliko pagrindus", verta pažūrėti, ką gi kiti laikraščiai tuo reikalu rašo.

Štai, lapkričio 17 d. Toronte leidžiami Tėviškės Žiburiai savo vedamajame rašo:

"Laisvinimo krizė glūdi... laisvinimo vadovybėje. Visuomenėje kilusi savaiminga iniciatyva ją pralenkė ir paliko nuošaliai. Tai įvyko dėlto, kad vadovybė nebėra tas variklis, kuris veikia visuomenę, ją skatina ir jai vadovauja. Raidinis laikymasis mandato kalbėti pavergtos Lietuvos vardu galbūt irgi prisideda prie vyriausios laisvinimo vadovybės izoliacinės laikysenos. Jai, atrodo, svarbu iš visuomenės gauti lėšas savo įprastiniams darbams, bet palaikyti kontaktą su ja -- mažareikšmis dalykas. Ir juo toliau, juo plyšys tarp vadovybės ir visuomenės didėja. Vadovybė tampa komitetinio pobūdžio vienetu, užsi-sklendusiu gana siaurame rate. Dabartinės išeivijos valia vyriausioje politinėje vadovybėje, atrodo, mažai teatsispindi. Demokratinėje santvarkoje politinė vadovybė semia savo jėgą iš visuomenės. Mūsų tautiečiai, jau įpratę gyventi demokratinėje santvarkoje, sunkiai besupranta lietuviškąją vadovybę, sudarytą iš vien politinių grupių atstovų, turinčių negilias šaknis išeivijoje. Be to, tokiu būdu vadovybėn patenka asmenys, atrinkti ne dėl savo pajėgumo, bet dėl grupinio priklausomumo. Po 22 metų veiklos už Lietuvos ribų, kai jau daug kas pasikeitė,

argi ne laikas pažvelgti į laisvinimo darbą iš esmės. Vadų yra, bet nėra tvirtos vadovybės, pa-jėgiančios spręsti laisvinimo uždavinį dinami-niu ir visuotiniu mastu. Nei sunykimo, nei revoliucijos čia nėra ko laukti -- reikia tik iš naujo rikiuotis".

Kurie skaitė gruodžio 10 d. Draugo vedamąjį apie "pasiklydimus dienos šviesoje", irgi suras abu lazdos galus, dalinantis nuomonėmis apie pastangas mus "su-

skaldyti, ir išskirti iš bendrojo kelio". Ne vienu komunistų, pasirodo, taktika divide et impera. Smarkių skaldymo pastangų ženklai būdingi visose ekstremistinėse grupėse ar pavienių asmenų ekstremistiniame charakteryje. Bet ir tame Draugo vedamajame kai kurios mintys neatitiks tų nuomonių, kurie Vliką gina nuo "emigrantinių įtakų", būtent --

"Juk visuomenės akys nukreiptos į aukščiausiąjį laisvinimo veiksnį, taigi ji ir nori iš ten susilaukti aiškių planų ir tikslų sprendimų. Tautinė ir kovos vienybė šiandien yra brangesnė už paskirų asmenų ar grupių vardą. Taigi ir išvados turi būti aiškos ir nedviprasmiškos -- mūsų laisvinimo veiksniai turi rasti vadų, kurie suprastų dienos reikalavimus ir lietuvių visuomenę išeivijoje vestų tiesiais keliais".

Ar tuose žodžiuose nėra Vliko "suemigrantinimo" ženklų? Ką į tai atsakys Vliko kilmės ir skaistybės gynėjai?

VLIK seimas New Yorke

(Atkelta iš 1 psl.)

Seimo prezidiumą sudarė: J. Sonda, Keleivio redaktorius -- pirm., K. Drunga -- vicepirm. ir V. Galvydis -- sekretorius.

Seimą sveikino dr. S. A. Bačkis, specialiai iš Washingtono atvykęs Lietuvos diplomatinės ir konsularinės Tarnybos vardu, dr. P. Grigaitis ALT vardu, V. Leskaitienė, L. Moterų Federacijos klubų vardu, J. Šlepetys L. Teisininkų Draugijos, A. Gureckas, LB-nės, ir telegrama sveikino A. Zapparackas Jaunimo Kongreso vardu.

Į naują Vliko valdybą išrinkti: dr. Kęstutis Valiūnas, pirmininkas, Juozas Audėnas, dr. Algirdas Budreckis, Romas Kezys, dr. Bronius Nemickas, Jackus Sonda ir Pranas Vainauskas. Dr. K. Valiūnas savo žodyje dėkojo už pasitikėjimą ir kvietė visus prisidėti į kovą už Lietuvos laisvę, nes kelias ir tikslas yra visų bendras.

Sekančią dieną buvo dr. B. Nemicko pranešimas apie lėšų telkimą Vlikui.

Fažymėtina, kad salę ir vaišes parūpino prel. Jonas Balkūnas nemo-kamai. Seime dalyvavo generalinis konsulas V. Stašinskas ir konsulas A. Simutis.

Vykdydama Vliko seimo pavedimą, Vliko valdyba skelbia šiuos seime priimtus pareiškimus:

Seimas sveikina naują Vliko pirmininką ir valdybą ir kviečia juos su nepalaužiamu tikėjimu ir ryžtu tęsti kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Lietuvių tautos valia, -- ilgus šimtmečius reikš-ta būti laisva ir nepriklausoma valstybe, pakartotinai paskelbta 1918 m. vasario 16 d. deklaracijoj, vienbalsiai pa-

tvirtinta Steigiamojo Seimo, krauju atpirkta nepriklausomybės kovose, 1941 metų sukilime ir partizanų žygiuose, -- teskatiną visus į vieningą darbą iki nepriklausomos demokratinės Lietuvos atstatymo. Šios kovos pasisekimas priklausys ne tik nuo besikeičiančių tarptautinių sąlygų, bet taip pat ir nuo pačių lietuvių pasiryžimo ir susidrausminimo šioje kovoje.

Seimas kviečia Vliko valdybą jungti visas vyresniosios ir jaunesniosios kartos pajėgas šiam pagrindiniam tikslui -- Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

Seimas pritaria Clevelande priimtai rezolucijai dėl santykiavimo su pavergtos Lietuvos gyventojais ir kviečia visas lietuvių organizacijas derinti savo veiksmus su joje nustatytais principais.

Seimas ragina Vliko valdybą ir tarybą išsamiau informuoti visuomenę apie Vliko uždavinius ir darbus ir palaikyti glaudesnius ryšius su visuomenės organizacijomis, rengiant pokalbius Lietuvos laisvinimo klausimais.

Seimas ragina Vliką sudarančias organizacijas siekti savitarpinio jungimosi ir jaunimo įjungimo į Lietuvos laisvinimo darbą.

Seimas pritaria Vliko valdybos paruoštomis gairėms reikšmingai minėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir kviečia valdybą jas išryškinti bei, suderinus su kitų veiksmų programomis, paskelbti visuomenei.

Seimas reiškia pasitenkinimą Tautos Fondo, jo pirmininko ir valdybos darbu ir ragina Vliką sudarančių organiza-

ŠVENTINIAI SVEIKINIMAI, DOVANOS, LAIŠKAI

Susirašinėjimas bene daugiausiai užmirštas reikalas

Senesniais laikais būdavo ne tik malonu, bet ne retai ir naudinga laiškais susižinoti su artimaisiais, gyvenančiais kitur. Laiškai būdavo dažniausiai vienintelis ryšys, negalint asmeniškai susitikti ir norint palaikyti gyvą draugystę. Jie taip pat dažnai užmegzdavo naujas pažintis, kartais nulemiančias net ir tolimesnį gyvenimą. Bet ilgainiui, kada pastoviau išsikūrėme ir visokiais kasdieniais reikalais apsikrovėme, asmeniškai laiškaipamažu pradėjo nykti. Beliko tik formalus pasikeitimas šventiniais sveikinimais. Bet ir tie patys supaprastėjo: kai kam nebėra laiko nei savo vardui bei pavardei įrašyti, nes už menką pinigą ir tai jau atspausdinama šventiniams sveikinimams paruoštos kortelės. Dėjai į voką, užrašai adresą, įmetei aprūpinęs pašto ženklų į laiško dėžutę -- ir baigtas kriukis.

Negalėtume smerkti ir tokio sumechaninto laiškais pasikeitimo. Tai dar vis šioje tokia nuoširdumo liekana. Tai dar vis ženklas, kad žmogus dar negalutinaai sustuobrėjo. Dar bent kartą per metus prisimena, kad yra žmonių, su kuriais kadaise ir labai glaudžiai buvo bendrauta, kurių negalima taip be niekur nieko iš savo atminties išbraukti. Žinoma, daug maloniau tokia proga sulaukti lietuvišką atviruką ar bent su lietuviškai įrašytu vienu kitu sakiniu. Jeigu savo išvaizda tie lietuviški atvirukai ir negali prilygti puošniai išdabintiems svetimiesiems, kurie gaminami masiškai ir moderniausiomis priemonėmis, tai lietuviško atviruko gavimas kažkaip maloniau sušildo primindamas, kad štai tas ar anas dar tebėra jautrus lietuviškiems reikalams.

Stebint prieššventinį judėjimą krautuvėse ir įvairiausiose parduotuvėse, matome, jog toks sentimentalus dalykas, kaip šventiniais sveikinimais ar dovanėlėmis pasikeitimas kai kam yra tapęs paprasčiausiu ir ne taip jau blogu būdu, kuriam klestėti panaudojamos įmantriausios priemonės.

Seimas reiškia nuoširdią padėką Amerikos Lietuvių Tarybai už sveikinimą ir nuolat teikiamą moralinę bei materialinę paramą.

Seimas, aukštai vertindamas JAV Kongreso priimtąją rezoluciją Baltijos valstybių reikalui, reiškia padėką visoms organizacijoms ir asmenims, veikusiems, kad tokia rezolucija būtų priimta.

sios skatinimo priemonės. Tokiems dalykams galo nesimato, nes tatau tapo jau savaimė suprantamu mados reikalu.

Kalėdos bei Naujieji Metai tampa lyg uždaromis šeimos šventėmis. Pasikviesti svečių ar aplankyti pažįstamą, jeigu jų negali prilygti savo šeimos nariams, darosi tiesiog neįmanoma. Ir tai vis dėlto per daug išpušto šventinių dovanų reikalo. Kaip čia dabar kviesies: gali ko gerapagalvoti, jog tik norime išvilioti jo nenumatytą dovaną. Kaip čia dabar už eisi, jeigu iš anksto nepasirūpinau raudonuoti ne-verčiančios dovanos.

O vis dėlto buvo laikai, kada žmogus žmogų vertindavo ir su juo švenčių metu bendraudavo be materialinio apskaičiavimo, be skarmaliuko ar panašios banalios dovanos. Šventinė nuotaika gražiausiai perteikiama iš širdies į širdį. Jeigu tokiu atveju imsime dovanos, toji dovana tebūnie savas lietuviškas suveniras, knyga, lietuviškos muzikos plokštelė, savojo laikraščio prenumerata tam, kas jo ligi šiolei dar neskaitė. Tokie dalykai šiame krašte, kaip ir visur kitur, turėtų pasklisti kaip gailint plačiau ir gausiau, nes jiems kurti ir gaminti sąlygas sudarys ne kas kitas, tik mes patys.

Šventės ateis ir praeis, nepalikusios net gi-

lesnių pėdsakų. Vėl pailsime į kasdienį gyvenimą, su tuo pačiu skubėjimu ir tais pačiais rūpesčiais, kad to nelemtojo laiko vis per mažai. Nebesurasime jo nė laišku atsakyti, nors jis buvo gautas iš asmens, kuriam normaliai turėtų me atsakyti.

Kažin ar ne laikas būtų ir šį įprotį kiek pakeisti. Laiškais pasikeitimas teigiamai veikia abidvi puses: ir tą, kuriai gauna, ir tą, kuri siunčia. Ne visus, su kuriais turime susižinoti, galime protarpiais susitikti ir gyvu žodžiu išsiskėti. Ne visus galime ir telefonu pasiekti, nors ir kažkaip tobulai jis šiais laikais veiktų. Kodėl tad negrįžti prie tradicinio susižinojimo laiškais, kuriems už kelis centus nėra jokių neįveikiamų kliūčių -- nei neperžiangiamų kalnų, nei neperbrendamų vandenynų. Didžioji kliūtis -- tai mes patys, kurie kažkaip vis nepaslenkame ir neprisiruošame. Jeigu malonu asmeniškai laiškas sulaukti iš kitur, ne mažesnis malonumas turėtų būti ir toks pat laiškas išsiųsti kitam, ypačingai jeigu dar jaučiama neatsakyto laiško skola.

Susirašinėjimui ypatingą reikšmę turėtų skirti visame pasaulyje išsiblaškęs mūsų lietuviškasis jaunimas,

(Ins)

PRECISIONS & BEST WISHES Precision Optical Dispensing Co

L. V. PROHASKA

Professional, Responsible, Accurate Optical Service for
Over 50 Years

MAIN OFFICE

9915 Euclid Avenue

CE 1-4961

BRANCH OFFICES

2037 East 105th

CE 1-6481

22580 Lake Shore Blvd.

AN 1-1166

20314 Chagrin Blvd.

SK 1-9112

PRECISIONS and BEST WISHES

HARVEY'S GULF SERVICE STATION

6602 Superior Avenue

361-9713

OPEN ON SUNDAY FROM 8 A. M. TO 3 P. M.

DIRVA

1967 METAMS

TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10, jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildykite aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas

Adresas

Miestas Valst. Zip

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Svajonės išsipildymas

Kiaulių neganės, kunigų nebūsi. Prie tokios išvados buvo priėję jau mūsų protėviai. Užtat man taip ir neteko laimės pasidaryti kunigui. Tėvai per daug lepino sprendžiamame amžiuje. Stačiai stigo sąlygų praktiškai daugiau pasilavinti gyvulininkystėje ar žemdirbystėje. Vasaros atostogų mėnesiais dideliame tėviškės ūkyje juk būčiau galėjęs pagilinti žinias bent piemenavimo ar dirvonų akėjimo versluose. Bet tėvai gražumui sutikdavo, kad mokslo vyrui tai nebūtina. Kai kada pamurmėdavo, bet su rykšte niekada nevertė. Gi neverčiamas juk neisi kiaulių ganyti.

Tai aš pats tais žavingais vasarų mėnesiais neturėdamas kažko ypatingo veikti, kartą susigalvojau, kad noriu būti rašytoju ir būsiu. Ir kad man neužtektų, kaip ligot, rašinėti eilėraščius ir korespondencijas iš savo valsčiaus gyvenimo, bet priderėtų sukurti kas nors žymesnio. Gerai atsimenu, kaip tą vasarą, užbaigęs keturioliktuosius metus, išstai perskai-

čiau Homero Odiseją. Išpūdis buvo pusėtinai teigiamas ir įkvepiantis. Tuo pat metu iš kitų aprašymų apie epopėjas ir herojinius epus dar patyriau, kad esama pasaulyje ir daugiau panašių veikalių. Romėnai turį Eneidę, suomiai Kalevalą, graikai dar Iliadą, prancūzai Henriadą, o portugalai Luziadą...

O ką panašaus turi lietuviai? -- klausiau savęs, susirūpinęs. Ginieko, Vadinasi, man liko ne tik dar neužimta vieta, gera proga, bet ir svarbus reikalas pasireikšti. Ir nėra ko čia ilgiau belkūrinoti: aš parašysiu hegzametru, o jei norėsiu tai ir maironiškai -- Vytįdą. Taip galutinai per dieną kitą ir nurinkau mano epopėjai vardą. Vytis -- tai mūsų ženklas, ir tas narsus raitelis su kardu ant žirgo juk kada nors turėjo nuotykių ir jis privalo tinkamos istorijos.

Mano poema turėjo susidėti iš 12 dalių. Vardas greit pavyko surasti, bet kai pradėjau šikicuoti fabulos planą, tai fantazijos užteko tik ligi šešto-

sios dalies. Tai nieko, guožiausi iš savo ligotinio kūrybinio prityrimo, -- berašant vėliau sugalvosiu tęsinį. Bet sunkiausia buvo su pačia kūrybos praktika. Dar šiaip taip kelius įžangos puslapius sudėčiau hegzametru, bet kai pabandžiau "maironiškai" eiliuoti tai viskas klupo kaip per gruodą.

Taip ir atidėjau Vytįdą kitom atostogom. Ir dar kitom, ir dar kitom. O dar vėliau klasiškinės poemos iš viso man ėmė atrodyti pasenusios. Labiau žavėjo futurizmas. Keturi vėjai, rytojūs, ateitis... Ir ar tuomet tu sugaudysi vėją laukuose be tvorų?

Ir taip beveik bergždžiai pralinko daugiau nei 40 metų -- be Vytįdąs, be lietuvių tautinio epo, be nieko.

Bet Praamžius mūsų nepamiršo, ir jo tarnaitės, poezijos mūzos, matyt, vis mirktelėdavo akutėm tam Lietuvos kampeliui tarp Mūšos ir Dauguvos upių santakos. Štai dabar stambia eiliuotą "Mano tautos istoriją" parašė kitas ir geresnis poetas, neatsitiktinai mano kaimyninio Pakruojaus valsčiaus kilmės, Antanas Rūkas. Jis pats seniau man tokios meilios akies gal ir neturėjo. Kaip gandai tvirtina, tai ne Cvirka, o kaip tik kaimyninės kilmės Antanas, 1940 metais bolševikams užėjus, parašė specialiai man skirtą eilėraščių, kur džiaugėsi, kada pagaliau būsiu iš Kauno nuo valdžios lovio teisingai nušalintas ir turėsiu grįžti į Rozalimą kiaušlės uodegų užrišinėti.

Deja, į Rozalimą taip vis dar nesugrįžau, o ilgus metus klaidžioju tai po Berlyną, tai po Paryžių, tai vėliau po New Yorką, kol pagaliau nusibėgiau ligi Los Angeles, kur aš, galėtuomet simboliškai pasakyti, nieko kito iš tikrųjų ir neveikiu, kaip tik kiaušlės uodegas užmazgdamas. Šis didžiai vaizdas ir sąmojingas Antano linkėjimas man visuomet labai patiko, -- toks jis nesvetimas žemės ūkio šalies atžalai. Ir už tat, jeigu gandai apie eilėraščių autorystę ir būtų tikslūs, nejauciū jam jokio nuoskaudos priekaišto, kaip tik puoselėju nuoširdžiausias kaimyniškas simpatijas ir džiaugiuosi jo kūrybiniu veržlumu nors dabar sukurti lietuvių tautai savo rūšies Vytįdą, kurios užmanymo aš savo amžiaus pradžioje neišstėjęs.

Ir ypač, kad jo parašytoji ir praėjusią vasarą penkių skaitytojų pogrindyje išleista "Mano tautos istorija" yra puikiai išrodanti knyga, tikrai dovaninė, puošni ir beveik prabangiška tremties sąlygomis. Ji

daug stipriau ir gražiau drobėje įrišta už Maironio Balades, kurioms Bernardo Brazdžionio "Lietuvių Dienos" ką tik padarė daug teisingų priekaištų. Ir ji atspausa ant dar geresnio popierio ir dar didesnėm raidėm, negu mano mamos maldaknygėlė, dar gausiau ir stilingiau dailininko Viktoro Petravičiaus raizžiniais iliustruota, pagaliau, už Balades storesnė ir -- dolerių pigesnė.

Keliais žodžiaisariant, žymiai vertingesnė ir prasmingesnė kalėdinė dovana ištikimam vyrui ir madų parodos rengimo komisijos narei žmonai, negu tiek pat kainuojanti pižama ar trigubai brangesnė elektrinė antklodė.

Kas ir kaip išdėstyta šios puošnios Istorijos viduje, gal nebebūčiau tokios superlatyvinės nuomonės, ir čia man bičiuliškai kalbėti jau daug labiau skaudu. Žvarbiai nupeikčia poemos turinį ir jos poeziją, tai skaitytojai ir autorius dabar galėtų pagalvoti: kągi, keršija rakalius, atsigroja, uodegą man užrišinėja... Nei kas bedaryti.

O juk poeto užsimojimai taurūs, idealistiški, kilnūs, kaip tuomet mano per anas atostogas tėviškėje. Oho, parašyti poetinę Lietuvos istoriją, sintetinį daugelio tūkstančių metų tautinio likimo epą, kaip jis išsiklosto ir išgyvenamas tremtinio poeto širdyje ir sąmonėje! Ir ne tik šiaip istoriją, bet ir tai kas buvo "prieš amžių amžių tūkstančius", vadinasi, dar prieš ledų gadyne, beveik nuo pasaulio sutvėrimo, ligi dabarties, ligi vėliausios sekundės, kuomet dainius savo kroniką baigia tvirtu įsitikinimu, kad nors rusų gubernatoriai jį pakorė sukilėlių kalnelyje, bet jis -- vis dar tebegyvena!

"Ir mano kraujuje, -- baigdamas rašo lietuviškas Homeras, -- ir nervuose, ir jausmuose, ir mąstyme gyvena visa ta amžių amžinųjų praeitis, žydėdama žaliom ir mėlynom spalvom miškų, geltonomis viršūnėmis kalnelių, rausvais saulėleidžiais ir pilku dangumi, skambėdama čiurlenimais šaltinių, upelių, ir piemenų rallavimais, ir dainomis, liūdnėmis už patį liūdesį. Drauge su ilgesiu, sunkiu ir slėgiu, drauge su išgausiu kritimu, kankina rūpestis nebenuimdamas: tiek daug erdvės žvaigždynuose ir taip mažai beliko vietos žmogui žemėje..."

Išcituavau šiuos gražiausius paskutinius Istorijos sakinius prozos rašto kalba, be reikalo nekapodamas eilėraštinėm eilutėm, kaip daro autorius, nes tai nieko daug nepridėtų poeto išgyvenimų gilumai ir jo užsimojimo kilnumui.

Jau ir taip per dažnas poetas šiandien kapoja savo rašto eilutes, įmantriai kombinuoja tariamus "posmus". Vizualinės reikšmės kartais tai ir turi, bet dar dažniau tik sumaitoja šiaip jau vidutinę prozą.

WANTED

- ★ TOOL & DIE MAKERS
- ★ AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SETUP
- ★ STOCKMOVERS
- ★ DRAFTSMAN & APPRENTICE DRAFTSMAN
- HIGH SCHOOL GRADUATE WITH EXP. IN TOOL DESIGN PREFERRED

Excellent wages, fringe benefits and working conditions. Will be interviewing from 8 to 5 Monday through Friday. Tuesday and Wednesday evenings until 7 P. M.

APPLY
BUCHANAN METALFORM
PRODUCTS, INC.

216 S. POST RD. BUCHANAN, MICH.
An Equal Opportunity Employer (130-136)

DUODAME IR IŠKEICIAME EAGLE STAMPS
PIRKITE KASDIEN MAY'S: MIESTE 9:30 IKI
9 -- SKYRIUOSE IKI 10

the **MAY** co.
ALL 6 STORES

Iš medvilnės megstas
Wally kostiumas
\$14

Lieknų linijų dviejų dalių kostiumas megstas iš medvilnės, nesiraukšlėjęs. Naujajam sezonui spalvos -- oranžinės, mėlynos ar žalios su tapeteriniais spaudiniais. 12-20, 14 1/2-22 1/2.

Home and Torn Shop, May's 3-as aukštas, mieste ir skyriuose

Užsakykite paštu ar telefonu CH 1-3070
Jau 8:30 val. ryto šiandien

The May Co., Cleveland, Ohio 44114

Please sent me the Wally Suit at \$14

in size ____ color ____ 2nd color ____

Name _____

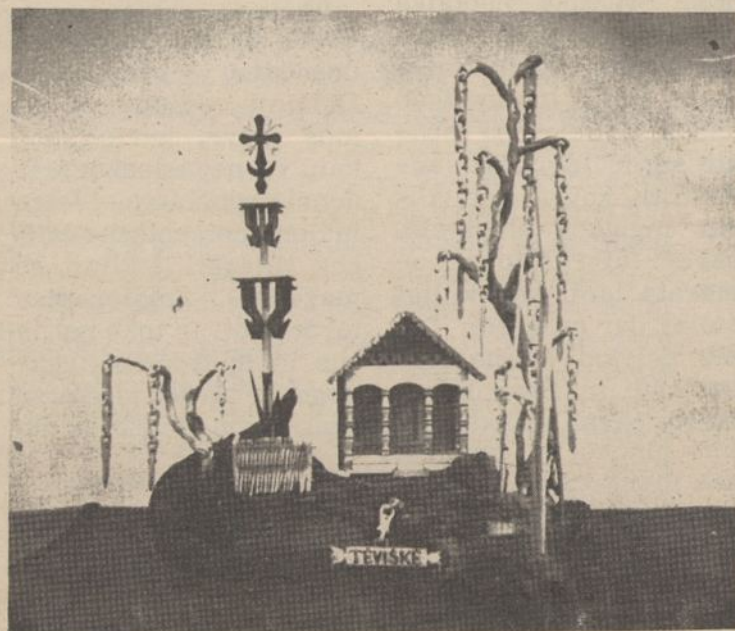
Address _____

City _____

Charge ☐ Cash ☐ C.O.D. ☐ Dept. 121-1216

Prijunkite 3c mokesčių, jei gyvenate Ohio.

Pirkiniai virš 3.01 pristatomi nemokamai 75 mylių Clevelando radiuse. Pirkiniai už 3.01 ar mažiau, ir C.O.D. reikalingi 35 c. pristatymo išlaidoms.

Kazės Kuraitytės lietuviška sodyba, kuri drauge su kitais jos rankdarbiais gruodžio 3 d. buvo išstatyta Jaunimo Centre Chicagoje. Parodėlę aplankė daug žmonių. L. Knopfmilerio nuotrauka

4 3/4%

BUS MOKAMA PRADEANT
SAUSIO 1 D., 1967 M.
UŽ VISAS SĄSKAITAS.

**Mutual
Federal
Savings**

2212 WEST CERMEN ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanuskas, Pres.

TURTAS VIRŠ DVIDESIMT MILIJONŲ

Automobilams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
ARROW EXTERMINATING
CITY PEST CONTROL CO.

5455 Broadview Rd. SH 1-3995

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

5 1/4%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

ISPŪDŽIAI IŠ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMO TORONTE

(Pabaiga)

Romo Misiūno Lietuvos spaudos apžvalga sukosi apie klausimą: "Ar yra galimybių dabartinės Lietuvos spaudai pristatyti laisvąjį pasaulį (ypatingai Ameriką) palyginus gan tiksliai?" Neduodamas aiškaus atsakymo, paskaitininkas parinko daug pavyzdžių iš beveik dešimties periodinių leidinių, aiškindamas, kaip vakarai suprantami čia buvusių keliautojų, kaip jie žmonių tarpe matomi, ir kaip vakarų "militarizmą" ir "neramumą" skelbia oficiali propaganda.

Pagrindinis trečiosios paskaitos klausimas: "Kokie spaudimai supa lietuvių studentą, gyvenantį gyvenamojo krašto ir lietuvių visuomenės gyvenimu?" Romas Vaštokas siūlė, kad abiejų kultūrų gerosios vertybės būtų kūrybingai derinamos.

Gyvybės ženklų suvažiavimo trijuose vakaruose nereikėjo ieškoti. Ketvirtadienio vakarą Priskelimo parapijos salė pripildė 500 modernių šokių mėgėjų, nemažiau buvo antrosios dienos "Eik, eik" (vertimas iš angliškai suprasto prancūzų "Go, go") šokiuose viešbutyje, o paskutinį vakarą prie studentų prisidėjo Toronto lietuvių visuomenė, kai salėje programos metu buvo apie 1000 asmenų.

Iš baigiamosios programos galima susidaryti išpuodį, kad Jaunimo Meistrai išjudintais lietuvių jaunimo veiklos sukūrys nuo šio suvažiavimo -- tai yra, nuo Jaunimo Metų Šiaurės Amerikoje oficialaus uždarymo, dabar pradės savo gyvybinumą savistoviai rodyti, be Jaunimo Kongreso ir to paties plataus informacinio bei aukų tinklo. Kiekvienas programoje kalbėjusių pabrėžė JM ir JK nuopelnus. Kalbėjo Kanados LB jaunimo sekcijos pirmininkė Giedrė Rinkūnaitė, pristatydama Stasį Barzduką, FLB valdybos vicepirmininką ir JK komiteto pirm. Algį Zaparacką, buvusį Studentų sąjungos pirmą narių 1963-65 metais.

Oficialią dalį sekė Chicago Antrojo Kaimo programa, kurios septynių asmenų sąstate yra ir du buvę Studentų Sąjungos centro valdybų nariai.

Dar suvažiavimo metu, žvelgdama į vykstančią programą, rezoliucijų komisija pasigedo vienos rūšies kultūrinių reišikinių: daugiau studentų kūrybos. Tad sekančių metų suvažiavime, įvykstančiame tur būt JAV rytiniame pakraštyje, turėtų įvykti oficiali studentų menininkų parodėlė.

Toronto visuomenė, jos veikėjų liudiumas, suvažiavimu domėjosi ir lankėsi ne tik baigiamajame balijuje, bet ir pa-

skaitose. Suvažiavimą sveikino Kanados LB pirmininkas A. Rinkūnas, Lietuvos konsulas J. Zmuidzinas, LB krašto valdybos narys L. Tamošauskas, Tėviškės Žiburių red. kun. Fr. Gaidas, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius, Vasario 16 Gimnazija Vokietijoje, Toronto skautų tėvų komitetas ir kiti.

Suvažiavimas dėkodamas visuomenei už paramą, rezoliucijose išreiškė padėką Jaunimo Kongreso rengėjams, kartu kviesdamas FLB vicepirmininką Stasį Barzduką į garbės narius, ir stengėsi parodyti dėkingumą lietuvių spaudai, šalia bendro jai skirtą žodžio pakviesdamas studentų skyriaus Akademinių Prošvaisčių globėją poetą Kazį Bradūną garbės nariu. (Kitais garbės nariais pakviesti du Lituanus bendradarbiai: Algis Lukas, kätik baigęs savo kadenciją Lituanus fondacijos pirmininko pareigose, ir Tomas Remekis, vienas žymesniųjų Sąjungos veikėjų ir Lituanus redaktorius.)

Suvažiavime buvo ryškus ir studentų raštingumas, nors vietoj įprastinio kelių išvargusių sekretorių prezidiume matėsi tik automatinė magnetinės juostos mašinėlė. Svarbiausia, kad buvo platinamas pirmasis Sąjungos Metraštis, išleistas vos prieš Kongresą, ir kad išėjo po dviejų metų atgaivintų Studentų Gairių naujas numeris.

Metraštį, parduodamą visuomenei už \$2.00 ir studentams už 1.50, redagavo Mykolas Drunga Chicagoje. Čia sukeltos žinios iš 1965 metų suvažiavimo, ideologinių organizacijų aprašymai, skyrių pranešimai, įvairūs pasisakymai ir nuomonės rūpimaisiais reikalais. Aišku, nuotraukų netrūksta.

Studentų Gairių naujoji redakcija susidarė New Yorke. Jai vadovauja Skirma Makaitytė, talkinama fotografo Gedimi-

Philadelphijos Lietuvių Moterų Klubų Federacijos narės savo metinio susirinkimo metu.
V. Gruzdžio nuotrauka

no Naujokaičio (iš New Jersey) Gairių numeris turi 22 psl., keliasdešimt Kongreso ir Jaunimo stovyklos nuotraukų, kelis pasisakymus apie Jaunimo Kongresą, minčių apie organizacijos veiklą. (Norintieji leidinius išsigyti ar su Sąjunga susiršti turėtų kreiptis į centro valdybą pirmo narko adresu: Kęstutis Žygas, Graduate School of Design, Robinson Hall, Harvard University, Cambridge, Mass. 02138).

Kelių laikraščių, skyrių dalį studentų suvažiavimui, egzemplioriai buvo studentams dalinami.

Rezoliucijos, įtrauktos daugelį šiame rašinyje minėtų veiklos ryžių, naujovišku būdu paruoštos. Pati rezoliucijų komisija dažnai sudaroma iš pašalinių asmenų, kurie ateinančiųjų metų bėgyje nėra atsakingi už rezoliucijų įvykdymą. Todėl 1966 metų rezoliucijų komisija išrinkta iš 19 skyrių ir centro valdybos bei rengimo komisijos siūlomų atstovų, kurie daugumoje savų skyrių pirmininkai. Rinkimai vyko registracijos metu. Rezoliucijų komisijos nariai: Remigijus Balčiūnas (Baltimore), Rūta Domarkaitė (Chicago), Elvyra Kavaliūnaitė (Chicago), Rimgaila Salytė (Philadelphia), Antanas Saulaitis (Boston), Guoda Staugytė (Cleveland), Laima Šveždaitė (Toronto). Firmoji pareiga, pagal 1965 me-

tų nutarimus, buvo peržvelgti sąjungos veiklą ir pranešti suvažiavimui kokios rezoliucijos buvo įvykdytos, ir kokios liko užmirštos ar neišpildytos (šių buvo trys). Tada, sekdamas 1965 metų pavyzdžiu, komisija nesiėmė į bendrus pareiškimus, tik patvirtindama Jaunimo Metų ir Kongreso nutarimus, pasitenkino daugiau vidaus reikalų planais, kuriuos suvažiavimas priėmė, iškaitant nario mokesčio pakėlimą.

Iš centro valdybos pirmo narko K. Žygo pranešimo galima spręsti, kad čia irgi pasidarbuota. Jis pažymėjo geresnius ryšius su skyriais, atgaivintą studentų spaudą, Sąjungos įnašą Jaunimo Kongrese (tarp kitko, \$1,000) ir stovykloje, o siūlydamas gaires ateiviai, paskelbė 1967 metų pavasari naujų narių vajų visuose skyriuose, tarptautinio skyriaus reformą, ir siūlė skyriams svarstyti, kaip išsprendus skyrių valdybą ir veiklos tęstinumą naujiems mokslo metams prasidedant. Centro valdybos sekretorius Stasys Rastonis (Providence) pertvarkęs visas Sąjungos bylas nuo 1956 metų, o išdininkas Kazys Snieska (studijuojąs Bostone) su suvažiavimo kukliu pertekliu bando paruošti išdą 1966-1967 metų išlaidoms, ypač studentų spaudai.

Suvažiavime pasireiškė šiokia tokia techniška reforma, nes nebuvo

sudėtingų ir kartais nuobodžių prezidiumo ir mandatų komisijos rinkimų. Šias pareigas atliko rengimo komiteto nariai ir Sąjungos kontrolės komisija. Registracija buvo sklandi, ir rengėjai priešė daugybę užrašų ir pranešimų, kad dalyviai galėtų programos patalpas lengviau surasti. Tarp paskaitytų ir jas sekusių diskusinių būrelių dalyviams pateikta kavutė, kurios metu neformaliai pasikalbėta apie paskaitas. Registracijos metu sudaryta kartoteka numatyta papildyti jau turimą 2,000 lietuvių studentų sąrašą, pagal kurį vyks narių vajus ir filisterių sąjungos suvažiavimo ruošla. Surinkti ir kelio-likos klausimų lapai, kurių pagrindu remsis sekančio suvažiavimo programos dalis ir bendrai studentų veikla. Iš idomiesnių lig šiol suskaičiuotų šios anketos davinii yra šie:

Dalyviai: Iš pirmųjų 378 užsiregistravusių, 243 pilnai užpildė klausimų lapus. Tad, iš 263: Chicago 72, Detroito 36, Cleveland 28, Worcester 22, Toronto 20, Boston 18, New York 12. Pagal akademines organizacijas daviniai šie: skautų 100, ateitininkų 70, neolitanų 16, santariečių 4, Lietuvos Vyčių 7.

Idomu bus pamatyti, kaip 1966 metų planai ir ryžtas bus įgyvendintas 1966-1967 metų veikloje.

Gen. M. Reklaitis, asistuojant dviem birutininkėms, Lietuvos kariuomenės šventės proga, lapkričio 27 d. Chicagoje prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės padėjo vainiką, M. Nagio nuotrauka

HJALMAR BERGMAN

KAI ŽAIDŽIA NEGERI VAIKAI

Per Kūčias galima daryti viską, ką tik nori. Tą žino kiekvienas, kuris bent ką žino. Gali būti trupučiuką negeras. Be jokių blogų pasekmių. Nors, žinoma, visai blogam negalima būti. Ir šitą žino kiekvienas. Tik dabar klausimas: kur riba tarp "truputį negeras" ir "visai blogas"? Savaime suprantama, kad skirtumas didelis, bet aiškiai nustatyti ribas ne visai lengva. O vis dėlto labai svarbu. Ypač Kūčių dieną.

Sakysim, šiuo atveju, kurį pavadinsim "Juntės atveju". Be jokios abejonės, toji lemtinga riba buvo bent pažeista. Tą pripažino abi pusės. Kažkas buvo blogas. Be kas -- Juntė ar mama? O, čia nuomonės griežtai skyrėsi; dėl to buvo ko pagalvoti. Rimtai pasvarstę, rasime neabejotinai pagrindo pakaltinti. Kūčių dieną aštuntą valandą ryto ant stalo valgomajame gulėjo daili užlakuota šokolado dėžė. Jau apie vienuoliktą ji buvo dingusi. Atsirado -- bet tuščia. Netgi išaiškinta, kur turinys -- suvalgytas. Ką gi pasakys? Favogti savo kalėdinę dovaną! O vis dėlto -- tai atsitiko Kūčių dieną, ir šokolado dėžę nuspręsta užmiršti. Tačiau ne visai!

Antras kaltinimas štai koks: mama neturėjo ramybės. Šitą reikia apsvastyti. Ramybės? Kūčių dieną? Reikia pasakyti, kad Juntė per beveik šešerius savo gyvenimo metus keletą kartų buvo kaltinamas šaltumu. Jis nejaučia jokie švelnumo savo motinai, nesileidžia glamonėjamas (juk jis pagaliau ir ne mergaitė!), jis mieliau žaidžia su vaikais kieme, o savo vargšėlę mamą palieka viena. O štai dabar staiga sako, kad jis įkylus! Iš tikrųjų, kodėl gi ji nori ramybės? Jai reikia kažką svarbaus pagalvoti. Pagalvoti? Pagalvoti Kūčių dieną! Negali būti taip svarbu. Apie ką ji galvos? Aha, apie tai, kur jie praleis šventes. Kur tai girdėta? Sugadinti Kūčių dieną, galvojant apie šventes! O ji netgi nori ramybės pagalvoti. Biauiri mama.

Bet šiandien Kūčios, dėl to reikia nusileisti vienas kitam. (Juk už šokolado dėžę buvo dovanota!) Taigi jis sutinka "žaisti šuni". Nors šiaip tas žaidimas kvailas, bet viena pusė turi tam tikrų pranašumų. Šuo gali prie šeiminių kėjų, kartais pakelia galvą, pasiklauso, dusliai suurzgia, nubėga prie durų, pauosto, suloja, padrasko nagais, paskui ji vėl pašaukia gultis. Tas visiškai paranku tai pusei, kuriai "reikia pagalvoti". Bet štai kyla konfliktas. Visi žino, kad pagulėjęs šuo tretkarčiais atsikelia, uždeda leteną ant šeiminių kėjų ir prašo ko nors gardžiai. Koks gi tada bus šuo, jei praleisim šitą charakteringą bruožą. Bet mamai, kuri galvoja, trūksta proto. Bent supratimo. Juntė negaus jokio skanėsto, visą dieną. Kodėl? Per Kūčias? Ne, netgi ledinuko. Jis pasiėmęs iš anksto... Reikėjo pagalvoti prieš suryjant dėžę. Moralės, higienos ir ekonomikos su-

metimais negalima daryti nuolaidų. Mama neperkalbama. Ji tikrai bloga. Beveik.

Juntė neverkia. Juk ne mergaitė. Tik pasidaro keistai rimtas, niūrus. Mama žiūri į jį truputį su nerimusi. Ji nutraukia nuobodų šuns žaidimą. Juntė gali žaisti, ką nori, ir ji žais drauge. Čia neblogai! Pralinksmejęs jis pradeda rinktis. Sustoja prie tramvajaus konduktoriaus. O gal generolą? Abu žaidimai jam vienodai įdomūs. Tegul mama išrenka. Tik ko greičiau! Jis mina jai ant kojų, iš nekantrumo šiaušiasis plauka. O ji? Ši susimąsčiusi žmogysta vėl ima galvoti! Čia jos manija. Jos supratimu, tramvajaus konduktorius -- tai daugybė kėdžių, sustatytų eilėn kambaryje. Ant vienos iš jų turėtų atsistoti ji kaip keleivė. Neblogai norinčiam pagalvoti. Bet ji įsivaizduoja, kad toji kėdžių eilė turi judėti, iš lėto, bet vis dėlto judėti -- kaip tramvajus. Ką tada pasakys kaimynai apačioje? Ir kaimynai viršuje? Kaimynai viršuje ir kaimynai apačioje yra tokie faktoriai, su kuriais reikia skaitytis šiame gyvenime. Tramvajus netinka. O kaip su generolu? Generolas tokia asmenybė, kuri kaunasi. Žiaurioj tikrovėj esą tokių generolų, kurie niekada nesikauna. Tačiau žaidimas nepakenčia skurdumo. Motina jau matyte mato ligi pamatų sutrupintus baldų įtvirtinimus. Šiaubo pagauta, ji atmeta generolą. Padėtis kritiška. Berniukas jau užsirangė jai ant kelių ir brauko ausis. Reikia ko greičiausiai pačiai ką nors sugalvoti. Ji pasiūlo žvėryną.

Hm... Nelabai smagu. Bet tiek to! Šiandien Kūčios, ir nereikia būti blogam (o gal dar ledinukų atsiras.)

(Bus daugiau)

Sudėtinis choras, vadovaujamas Fausto Strolis, akompanuojant Byanskui, išpildė meninę programą prof. Juozo Žilevičiaus pagerbime Chicagoje, gruodžio 4 d.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN
DIE MAKERS
DIE TRYOUT
DIE BARBERS

PUNCH
FINISHERS

CONGRESS
TOOL & DIE

3300 Denton
Detroit, Mich.
313 — TR 1-9202
(131-136)

WANTED JOURNEYMEN
MODEL MAKERS
WOOD & PLASTIC
also
FIXTURE BUILDERS
with job shop experience
Must be able to set up work from
Blue Prints and Close Tolerances.
TOMM INDUSTRIES
15 Mile Stephenson Area
1346 Souter Troy, Mich.
585-1460
(133-137)

FEMALE HELP

GENERAL DUTY NURSES for an
active accredited well equipped 64-
bed hospital in a growing town, popu-
lation 3,500. Centrally located be-
tween major cities. Full maintenance
available in a new residence, \$35.00
per month. Alberta Registered Nur-
ses salary \$360.00-\$420.00, com-
mensurate with experience. Excellent
personnel policies and working con-
ditions. Apply: Director of Nursing,
Brooks General Hospital, Brooks,
Alberta.
(134-140)

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA —	
kietais viršeliais	\$3.75
minkštais	\$2.50
V. Šliogeris — A. SMETONA — žmogus ir	
valstybininkas	\$2.00
P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS —	
kietais viršeliais	\$3.75
Vytė Nemunėlis — MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:
A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00
St. Baro — Operų arijos, Stereo — \$6.00
J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis — \$5.00

★

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus per-
siuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis nei
kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

IŠNIEKINTAS KOMPOZITORIAUS

J. PAKALNIO KAPAS

Jau keleri metai, kaip kompozitoriaus J. Pakalnio kapas Kauno Šančių kapinėse visiškai apleistas, — rašo vienas kurnietis Vilniaus Komjaunimo Tiesoj. Šančių kapinės dabar uždarytos, taigi ir nebepriziūrimos. Esą, "Žmonės be sąžinės, be elementaraus padarumo jausmo sudaužė kompozitoriaus paminklą, išardė kapą." Šaukiasi į Kauno miesto kultūros skyrių ir kompozitorių sąjungą, kad pasirūpintų kompozitoriaus palaikų perkelti į naujas Petras Petras kapines.

J. Pakalnis priešbolševikiniais laikais jau buvo didžiais gabumais pasižymėjęs muzikas — fleitistas, dirigentas ir kompozitorius. Žymiausias jo kūrinys — baletas "Sužadėtinė" (pagal St. Santvaro siužetą iš baudžiavos panaikinimo išvakarių), išleistas scenon 1942 metais, vokiečių okupacijos metu.

Rusiškai bolševikijai vėl užplūdus Lietuvą, čekistai, stalinistai ir jų pataikūnai, nors ir negalėdami prikišti Pakalniui jokių nusikaltimų, grėsmingai šnairavo į jį vien dėl to, kad Pakalnis

nebuvo su jais pabėgęs Rusijon, o dirbo savo darbą Lietuvoje ir vokiečių okupacijos metu.

1948 metų pradžioje įvykusiame kompozitorių suvažiavime Pakalnio kūryba buvo užspulta visu to meto rusų bolševikų diktuojamos "kritikos" brutalumu. Suvažiavimui dar nepasibaigus, J. Pakalnis "staiga mirė", vos pradėjęs 36-tuosius savo amžiaus metus. Per tuo metu dar labai sandarią Geležinę Uždangą į Vakarus tepasprūdo žinia, kad Pakalnis, didžiai sukrėstas teroristiškų užsipaolių, iš suvažiavimo pasitraukęs ir grįždamas namo nusižudęs.

Po to keletą metų Lietuvoje J. Pakalnio vardas ir jo kūriniai buvo išbraukti iš viešai vartojamo žodyno. Tik po Stalino mirties, "atodėkio" laikais, buvo iškelta iš archyvo Pakalnio "Sužadėtinė". "Pataisius" turinį pagal marksizmo — leninizmo reikalavimus, baletas, pavadinamas nauju vardu (jame panaudotos "Aušta aušrelė" dainos vardu), pradėtas rodyti teatre.

Vėliau, lietuvių muzikologų pastangomis, J. Pakalnio kūryba buvo visiškai reabilituota, gerai įvertinta, net ir jo baletui sugrąžintas senasis vardas "Sužadėtinė". J. Pakalnio kūryba naudojama, mėgiama, tačiau jo kapas, pasirodo, ne tik užmirštas, bet ir išniekintas. Kas buvotie "be sąžinės ir be padarumo jausmo" išniekintojai, nebėra vilties išaiškinti: paprasti chuliganai, ar kerštingi "komunizmo statytojai".

(ELTA)

DETROIT

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Detroito lietuvių visuomenė šiemet Naujus Metus sutiks dviejose vietose. Lietuvių Bendruomenė — Vladimir's patalpose, 14355 Livernois, prie Oakman Blvd., priešais Floyd Rich Fordo automobilių prekybos rūmus, o kitą Naujų Metų sutikimą ruošia Lietuvių namai.

Lietuvių Bendruomenė N. M. sutikimo pobūvį pradeda gruodžio 31 d., 9 val. vakare. Vakarienių pradžia 9:45 val.

Gros Vyt. Petrausko "Atžalynas". Vietas užsisakyti, iš anksto, kreipiantis į Algį Rugienį tel. 755-0736 arba į kiekvieną valdybos narį.

Rengėjai pasirūpino, kad automobilių pastatymo aikštė būtų apšviesta ir sargy-

ŪKINĖS PERSPEKTYVOS

Birža, akcijoms pasiekus 995 taškų aukštį šių metų vasario mėnesį, prisiminė Korėjos karo metu atlyginimų ir kainų kontrolę ir papildomus bendrovių pelno mokesčius, išsigando panašių kontrolių — suvaržymų, jei Vietnamo karas labiau išsiplėstų. Ji pamatė, kad skolinamų pinigų kaina jau pasiekė 6% A. T. & T. bendrovei ir 7% eiliniams piliečiams lygi, kuris šaldo įkaitusį ūkį ir akcijų kainas, tad pramato ūkinės ekspansijos pavargimo ženklus. Biržoj akcijos pradėjo kristi ir 8 mėnesių laikotarpyje, spalio mėnesio pradžioje, pasiekė 744 taškų vidurkį. Kritimas buvo įvairus, priklausęs nuo akcijų rūšies ir kokybės: Cleveland Illuminating Electric Co. nuo 44% iki 35½%, General Electric Co. nuo 120 iki 80, Chrysler Corp. nuo 61¾ iki 31¾, Fairchild Camera Co. nuo 216¾ iki 97¾, Douglas Aircraft Co. nuo 111¾ iki 31¾.

Šis nelemtas 25% kainų kritimas kainavo 120 milijonų dolerių arba po \$2,000 kiekvienai JAV šeimai. Žinoma, daugumoje buvo tik popierinis nuostolis, tačiau nepamirškime ir tų, kurie tebelaukia vasario mėnesio kainų ir kurie jau yra finansškai nukentę.

1953 metų istorija nebuvo pakartota, ūkinė krizė dar neišsivystė, o akcijų

binio apsaugota. Be to, visų svečių automobiliai, privažiavus prie durų, pareigūnų bus nuvairuoti į aikštę.

L. B. V.

PRIMINIMAS IR KVETIMAS

Šį šeštadienį, gruodžio 17 d., Detroito Lietuvių "Aušros" šeštadieninės Mokyklos mokiniams pamokų nebus. Tačiau tėvai prašomi tą dieną mokyklos mokinius 9 val. 30 min. suvežti į Detroito lietuvių namus bendrai repeticijai, kuri bus tęsiama iki 12 val.

Mokyklos didysis viešas pasirodymas — Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 18 dieną, sekmadienį, 3 val. Lietuvių namuose. Tikiu, kad visi tėvai su vaikučiais savo mokyklos parengime be išimties dalyvaus.

Maloniai kviečiu ir Dr. V. Kudirkos Lituanistinės Mokyklos kolegas mokytojus, mokinius, tėvus ir lietuvišką visuomenę šioje mūsų atžalyno šventėje dalyvauti.

K. Jurgutis,

Detroito Lituanistinės
"Aušros" šeštadieninės
Mokyklos vedėjas

KALĖDŲ EGLUTĖ

Dr. V. Kudirkos vardo Lituanistinė mokykla Detroito rengia tradicinį Kalėdų eglutės vakarą vaikams gruodžio 17 d., šeštadienį, 4:30 val. po pietų Lietuvių namuose.

Scenoje mokiniai suvaidins Jurgio Jankaus įdomią pasaką: "Grigo ratai". Veikalą režisuoja Danutė Jankienė. Be to, bus leista mokiniams parodyti savo meninius gabumus asmeniškai. Vėliau, rateliai, žaidimai prie eglutės. — Kalėdų senelio atsilankymas su gausiomis dovanomis.

Visiems vaikams įėjimas nemokamas. Reikia dar pasidžiaugti, kad ir šiemet Dariaus — Girėno klubas (kaip ir kasmet) maloniai sutiko jaunuosius Lietuvių namų svečius vaišinti keptomis bulvių drožlėmis ir limonadu.

J. KAZLAUSKAS

birža atsigavo iki lygio, kuris yra įmanomas prie esamų ir numatomų psichologinių — ekonominių sąlygų, kurios savo klestėjimo kulinacinį tašką jau yra pasiekę.

Washingtono apskaičiuotas metinis 3.2% ūdarbių pakilimas buvo visiškai ignoruotas lėktuvų bendrovių mašinistų sutartyje. Faktinis bei tikras pakilimas buvo beveik 2 kartus didesnis, kas davė ravyzdį kitoms unijų sutartims. Vietnamo karas ir Great Society socialinės reformos didina išlaidas ir federalinio biudžeto deficitą. Bendrovės, operuojamos aukštame produkcijos lygyje, yra priverstos naudoti senesnes ir mažiau ekonomiškas gamybos priemones. Trukumas kvalifikuotų darbininkų ir viršvalandžiai taip pat prisideda prie aukštesnės gaminių kainos. Infliacija jau vargina salotų galvelę ir 1967 m. automobilį.

Aukšti procentai už pasiskolas ir jų suvaržymas, — viena iš apsisaugojimo priemonių nuo ateities ūkinio sunkumo, — išugdė stiprius efektus visai ekonomijai. Smūgis akcijoms palietė naujų akcijų išleidimą — radavimą, kas neigiamai paveikė į kapitalo investavimą ir gamybos pastatų ir mašinų modernizavimą. U. S. Steel Corp., Chrysler Corp. ir Montgomery Ward Co. yra tipiškai pavyzdžiai, sulėtinę numatytus planus. Didesnė kaina už skolinamus pinigus yra viena iš priežasčių žemesnei automobilių paklausai, kuri automatiškai mažina jų gamybą. Gyvenamųjų namų statyba pergyvena krizę: 1966 m. rugsėjo mėn. metinis vidurkis buvo 1,453,000, šių metų rugsėjo mėn. yra 1,073,000 vienetų, o spalio mėn. sumušė 21 metų rekordą nepasiekdamas 1 milijono namų. Statybinės medžiagos, baldai ir kiti namų apyvokos reikmenys jaučia egzistuojančią padėtį. Automobiliai ir statyba yra patys geriausi plieno vartotojai, jų negalavimai iššaukia atitinkamą reakciją plieno gamyboje.

Ši ekonominių faktorių eiga įžengia į trečiąją ir paskutinę augimo stadiją, kurioje atlyginimai kyla nevienuodai su bendrovių pelnu, jo tempas darosi lėtesnis. Trečiojo šių metų ketvirčio bendrovių ūdarbiai, atskaičius federalinius mokesčius, buvo 48.3 bilijonai dolerių, o antrojo

ketvirčio 48.7 bilijonai dolerių. Prie to dar tenka pridėti spalio mėnesyje sušpenduotas 7% investavimo kreditas ir progresyvinis (accelerated) amortizacijos metodas pastatams.

Dabartiniame periode jau yra jaučiamas padidėjęs inventorių stovis. Produkcijos pajėgumas gaminti yra didesnis, negu suvartojimas — didesnė pasiūla, negu paklausa. Skirtumas eina į sandėlius, kuriuose laikymas yra nuostolingas ir skambutis į ūkinės problemos. Gamybos lygis truputį kritęs rugsėjo mėnesyje, vėl pakilo spalio mėnesyje, kas rodo, kad svyruojantis — mažėjantis gyventojų prekių poreiklavimas yra bandomas išbalansuoti kitų ūkyje esančių jėgų.

Vietnamo karas ir krašto gynyba yra faktoriai, kurie stengiasi atlaikyti kapitalo investavimo į gamybos priemones ir vartotojų prekių paklausos mažėjimo efektą (Michigano universiteto daviniais vartotojų paklausos viršūnė buvo pasiekta šių metų rugpjūčio mėnesyje).

Ateitis: paskatintos respublikonų laimėjimais paskutiniuose rinkimuose akcijos atgavo 80 punktų arba 12% laike penkių savaičių, bet jų neišlaikė, kas buvo tikėta, nes rinkimų rezultatai neišsprendė Vietnamo karo, infliacijos, ūkinio nelygumo ir federalinių mokesčių pakėlimo klausimo 1967 m. Birža laukia paramos ir entuziazmo iš tikresnės ateities, kuri gana sunku įžiūrėti ūkiniame akvartyje. J. M. Dawson'o, Cleveland'o National City banko ekonomisto žodžiais tariant, netikrumai dėl 1967 m. ekonominių perspektyvų yra didesni ir skaitlingesni, negu turėjo me artimoje praeityje.

Ūkinės gerovės aukštis ir kilimo tempas yra praeityje. Jei šių metų ekonomijos augimas gamybos atžvilgiu yra 5½%, o doleriais imant 8½%, 1967 metai žada 3½% prekių — patarnavimų ir 6½% dolerių formoje.

Pramonikai, prekybininkai tenkinsis kuklesniu ūdarbiu, šeimos galva turės daugiau praleisti savo šeimoje (mažiau viršvalandžių), o doleris kentės toliau ir pirsks mažiau.

Krašto ūkiui 1967 metais rimčiau susvyravus, federalinė valdžia dės visas pastangas, nevengdama kraštutiniai dirbtinų, kad išvengtų ekonominio atoslūgio, nes — 1968 m. yra prezidento rinkiminiai metai.

GREETINGS and BEST WISHES

EUCLID & COLLINWOOD POULTRY MARKET'S

LIVE FRESH AND DRESSED POULTRY

Call KE 1-8187

Howard and Louis Baker

BEST WISHES

To All the Lithuanian People
**THE EXCELSIOR VARNISH
WORKS INCORPORATED**

1228 West 74th Street

281-8600

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVEIKINIMAI, skirti paskelbti Dirvoje, bus priimami iki gruodžio 19 d. imtinai. Vėliau gauti sveikinimai gali nebepatekti į Dirvos prieškalėdinę laidą, su kuria stengsimės laiku pasiekti savo skaitytojus.

Siunčiantieji sveikinimo skelbimus kartu jungia ir čekį, ne mažesni, kaip 5 dol. sumoje.

Gerb. savo skaitytojus prašome atkreipti dėmesį į tuos Dirvos skelbimus, kuriais siūloma užsakyti Dirvą kaip Kalėdų dovaną. Taip pat ir į tą skelbimą, kuriame galite rekomenduoti naujus skaitytojus, prašant jiems siuntinėti Dirvą susipažinimui.

"GULBĖS GIESMĖ" CLEVELANDE

Sausio 21 d., Ateities Klubu kviečiama, Clevelandian atvyksta Hamiltono netuvių teatro grupė "AUKURAS", kuris duos Dr. J. Grinaus "Gulbės Giesmę". Veiklą režisuoja Elena Dauguvietė - Kudabienė. Pasitvyme su pagelbinio personalu dalyvauja virš 30 asmenų.

"Gulbės Giesmė" su dideliu pasisekimu rugsėjo 24 d. praėjo Rochesteryje, o vėliau buvo duota Detroito lietuvių kolonijai.

St. Clair Savings buvo pagerbta už 50 metų veiklą Clevelando visuomenės labui. Nuotraukoje -- Don Schneller, St. Clair Savings prezidentas, priima atžymėjimo diplomą iš einančio Clevelando burmistro pareigas Bronis J. Klementowicz, šalia Edward C. Knuth, miesto finansų sk. direktorius, kartu direktorius ir St. Clair Savings b-vėje.

St. Clair Savings, kurios skelbimais remiama Dirva ir lietuvių organizacijos, šiandien turi jau 5 skyrius, 70 mil. dol. turto, virš 50 tarnautojų, 50 metų sukakties proga prez. Schneller pasidžiaugė ne tik atžymėjimo ženklu, bet ir galimybėmis tarnauti savo klientams ir visai Clevelando bendruomenei.

liau buvo duota Detroito lietuvių kolonijai.

• Vysk. M. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos kalėdinė programa įvyks Kalėdų antrą dieną, gruodžio mėn. 26 d., 4 val. po pietų šv. Jurgio parapijos salėje. Bus suvaidinta D. Augienės 2 veiksmų vaizdelis "Pranukas teisme". 4-6 skyrių mokiniai pašoks tautinius šokius.

Po vaidinimo vaikai gaus po mažą dovanėlę ir bus pavaišinti.

Tėvų komitetas

• Tėvynės Garsų radijo, vad. Juozo Stempušio, kiekvieną penktadienį, 8 val. vak., šalia lietuviškos muzikos ir dailiojo žodžio programos, patiekia ir mūsų visuomenei rūpimų aktualijų. Jos dažniausia patiekiamos, kaip dabar mėgstama sakyti, iš tiesioginių šaltinių — juostoje įkaltu ar telefonu perduodamu žodžiu. Taip praeitą penktadienį, gruodžio 9 d., buvo perduoti telefoniniai pasikalbėjimai su Vincu Rasteniū ir Alg. Kasiulaičiu New Yorke vykusiu aktualijų temomis. Panašių aktualijų numatyta ir būsimose programose.

diemį, gruodžio 9 d., buvo perduoti telefoniniai pasikalbėjimai su Vincu Rasteniū ir Alg. Kasiulaičiu New Yorke vykusiu aktualijų temomis. Panašių aktualijų numatyta ir būsimose programose.

PAKUOTOJAS

Lengvas darbas įmonėje. 5 dienos. Pastoviai.
LATOURAINE
COFFEE CO.
2165 Lakeside Ave.

A. M. D. REALTY

Vis dar turime pirkėjų šv. Jurgio — šv. Vito parapijų rajone ir į vakarus nuo E. 55 g-vės.

ALG. DAILIDĖ — Realtor
Bendradarbiai:
Ant. Mikoliūnas ir
Mike Sekara.
1123 1/2 Norwood Rd.
432-1322

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 26 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos eglutė.

GRUODŽIO 31 D. šv. Jurgio parapijos k-tas ruošia Naujų Metų sutikimą.

GRUODŽIO 31 -- Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 31 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu rengiamas Naujų Metų sutikimas Lietuvių Salėje.

1967

SAUSIO 8 D. šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė Naujosios Parapijos salėje.

SAUSIO 14 D. Lietuviams Būdžiams Remti Valdybos metinis tradicinis blynų balius - vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 21 D. Ateities Klubu parengimas.

SAUSIO 28 D. Balso labdarybės balius šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 4 D. LTM Čiurlionio Ansamblio tradicinis balius.

VASARIO 12 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 49 m. sukakties minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 D. Kaziuko mugė.

KOVO 12 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos "Aukuro" ansamblio koncertas.

BALANDŽIO 1 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos balius.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privato parduoti. \$12,800.
Tel. 752-3400.

Kuopos susirinkime jaunieji menininkai buvo apdovanoti dovanėlėmis. Nuotraukoje iš kairės: P. Nasvytis, A. Sakaitė, D. Sakaitė, Š. Stempušis, R. Balytė ir kuopos pirmininkas Vladas Brazulius. V. Bacevičiaus nuotrauka

SLA SUKAKTIS

SLA 136 Kuopa iškilmingai minėjo savo 50 metų amžiaus sukaktį gruodžio 11 d. Lietuvių salėje.

Susirinkus savo ir kitų kuopų nariams bei prielankiems svečiams, kuopos pirmininkas VL. Brazulius išangos žodyje pakvietė J. Kazėną vadovauti himnams.

Susivienijimo prezidentas P. Dargis, negalėdamas pats atvykti, įgaliojo kuopos pirmininką pasveikinti susirinkusius.

20 moterų kuopos pirmininkei St. Garlauskienei tarus sveikinimąjį žodį, pirm. VL. Brazulius pranešė iš kuopos praeities stambiusius įvykius, reikšmingus darbus ir įdomius momentus.

Iš visų buvusių kuopos pirmininkų tik du lieka gyvųjų tarpe. Vienas iš jų, atsilankęs į šventę, V. Balas buvo pagerbtas. Iš labiausiai pasižymėjusių, pasiekusių didelių nuopelnų SLA veikėjų atvyko 14 kuopos garbės pirmininkas F. Baranauskas su poniu.

Pagerbus mirusius, pradėta malonių jaunų talkininkų meninė dalis, puikiai nuteikusi žiūrovus, Muzikos srityje pasiro-

dė jau gerokai pažengusieji, lengvai nugalintieji pasirinktus kūrinius D. Sakaitė, pianu skambinus F. Mendelsohno -- Mendžiotojų dainą ir F. J. Haydno -- Sonatos G major 2-ją dalį ir Š. Stempušis akordeonu grojęs J. Kazėno sudarytą Liaudies melodijų pygnę ir J. Soussos -- Perkūno maršą. J. Kazėno kūriny supintas originaliai ir talentingai. Dar skambino jaunesnioji A. Sakaitė, gana drąsiai ir žaismingai Kabalevskio -- Mažą juoką.

Džiaugėmės Romos ir Ritos Balyčių bei Vilijos ir Pauliaus Nasvyčių taisyklingsi apdorotu deklamavimu. Be to, Nasvytytė, kaip pranešėja, patiko savo povyza, gero skonio sąmojais ir laisvomis pozomis. Gal gera ir tai, kad, be kitų autorių, daugiausia girdėjome J. Maironio ir B. Brazdžionio kūrinių. Reikla pridurti, kad abi Balytės jau buvo du kartus premijuotos už geriausią deklamavimą mokyklos bei Bendruomenės parengimų progomis.

Visi programos atlikėjai kuopos valdybos apdovanoti knygomis. Visa programa priimta nuoširdžiais plovimais.

Besivažiinant, jaukiai praleista dar pora valandų. (K)

Clevelando Vytauto draugovės skautai Dautas, Šenbergas, Vasiliauskas ir Gudėnas studijuoja sueigoje žemėlapi. V. Bacevičiaus nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES COLLINWOOD PUBLISHING COMPANY

814 East 152nd St.

GL 1-4384

SUPAŽINDINKIT SAVO ARTIMUOSIUS SU

Dirva

Ateina Kalėdos, Nauji 1967 metai. Padarykit savo draugui ar giminei malonumą, supažindindami juos su Dirva tik už \$1.00.

Prišaukite \$1 su kiekvienu adresu asmens, kuris dar Dirvos neprenumeruoja. Mes siūsiame jiems Dirvą Kalėdų dovaną visą gruodžio mėnesį ir paprašysime juos užsisakyti Dirvą už \$10.00 ateinantiems 1967 metams.

Ši nuolaida — \$10 — NAUJAM skaitytojui galios iki 1967 m. sausio pabaigos.

Siųsdami \$1 ar \$2, prašykite pilną adresą kam Dirva siuntinėti.

GERB. DIRVOS ADMINISTRACIJA: Prašau siuntinėti Dirvą visą gruodžio mėnesį šioms asmenims:

\$.....	\$.....
(Vardas, pav.)	(Vardas, pav.)
(Adresas)	(Adresas)
(Miestas) Zip	(Miestas) Zip
Jūsų parašas	Adresas

HELP WANTED

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

(136)

LABORERS Semi-Skilled

also

FABRICATING Helpers and Welders

APPLY IN PERSON
SHIPPING DEPARTMENT
MAY-FRAN MFG.

1710 CLARKSTONE RD.

An Equal Opportunity Employer

(135-136)

ELECTRICIANS

AMERICAN MONORAIL Opportunities

FOR

PRODUCTION

AND

MAINTENANCE

ELECTRICIANS

With manufacturer of material handling equipment, permanent position. New 2-year union contract with excellent company fringe benefits. Apply in person.

American Monorail

1111 E. 200 ST. 486-5000

An Equal Opportunity Employer

(135-136)

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVEIKINIMAI, skirti paskelbti Dirvoje, bus priimami iki gruodžio 19 d. imtinai. Vėliau gauti sveikinimai gali nebepatekti į Dirvos prieškalėdinę laidą, su kuria stengsimės laiku pasiekti savo skaitytojus.

Siunčiantieji sveikinimo skelbimus kartu jungia ir čekį, ne mažesni, kaip 5 dol. sumoje.

Gerb. savo skaitytojus prašome atkreipti dėmesį į tuos Dirvos skelbimus, kuriais siūloma užsakyti Dirvą kaip Kalėdų dovaną. Taip pat ir į tą skelbimą, kuriame galite rekomenduoti naujus skaitytojus, prašant jiems siuntinėti Dirvą susipažinimui.

• A. L. T. S-gos Worcesterio skyrius, negausus nariais, bet turtingas jų tautine dvasia ir aktyvumu, iš suruošto Dirvos 50 m. sukakčiai paminėti baltiausio pelno prisiuntė per savo išdininką P. Babicką 200 dol. įnašą Vilties draugijai ir eilę naujų prenumeratorių. Šalia jų, skyrius pats užsakė Dirvą, kaip dovaną jaunavedžiams, inž. Alg. Dziku, Bostone.

Tai sveikintina ir nuoširdžios padėkos verta ALT S-gos Worcesterio skyriaus

valdybos (pirm. J. Matulevičius), skyriaus narių, taltininkų ir Worcesterio lietuvių visuomenės talka savajai spaudai.

• Kr. Donelaičio Lit. Mokyklos Tėvų Komitetas, atsidėkodamas už Dirvoje tilpusius straipsnius tos auklėjamosios įstaigos klausimais, atsiuntė 20 dol. auką. Mokyklos Tėvų Komitetui už dėmesį savajai spaudai dėkojame.

BOSTON

VASARIO GIMNAZIJAI
4600 DOL.

Jau 15 metų Bostone veikia būrelis Nr. 120 Vasario 16 Gimnazijai paremti. Būrelio nariai kiekvieną mėnesį moka po 1 dolerį. Per tą laiką iš narių surinkta ir per Balfą gimnazijai pasiūsta 4602.65 dol.

Visiems žinoma tos gimnazijos didelė reikšmė lietuvių jaunuomenės auklėjime. Jei kas norėtų, vietoj kalėdinių sveikinimų, paremti šią gimnaziją, aukas prašom įteikti arba prisiųsti: KELEIVIO redakcijai, 636 E. Broadway arba Baltic Realty, 389 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

JANINAI JONYNIENĖI-GUSTAITYTEI

mirus, jos vyrui VYTAUTUI KAZIMIERUI ir dukrai GIEDRUTEI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Katarina Masiulienė ir
Visvaldo, Erdvilo ir Mindaugo
Masiulių šeimos

Mylimai mamytei ir močiutei

A. A.

ANGELEI ŠARAUSKIENEI

netikėtai mirus, dukras NELEJ MOCKUVIENEJ su šeima ir RIMANTĄ nuoširdžiai užjaučia

V. ir E. Malcanai
E. Vyšniauskienė

Brangiai Mamytei

A + A

ANGELEI ŠARAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, mielai RYMANTAI ŠARAUSKAITEI ir poniai MOCKUVIENEI su šeima mano nuoširdžiausia užuojauta

Bronė Pročkienė

Brangiai motinai

ANGELEI ŠARAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, velionės dukrai p. N. MOCKUVIENEI, jos šeimai ir artimiesiems nuoširdžiai užjaučiame

Regina ir Jonas Čiuberkiai

A + A

TEOFILAI PUNDZEVIČIENEI

mirus, jos vyrą gen. STASĮ PUNDZEVIČIŲ, sūnų RIMĄ su šeima ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Kazys Musteikis,
Mikas Rėklaitis ir
Vladas Mieželis

MALONIAI KVIECIAME TAMSTĄ
ATSILANKYTI Į L.S.T. KORP!
NEO-LITHUANIA ir L.T.A.
SAMBŪRIO

NAUJŲJŲ 1967 METŲ SUTIKIMĄ,

rengiamą 1966 m. gruodžio mėn. 31 d.
FERRARA MANOR salėje, Chicagoje
5609-21 West North Avenue.

Korporacijos leidinys gaunamas taip pat pas Fil. M. Šimkų.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir L.T.A. Sambūrio Valdybos Chicagoje

Staliukai užsakomi ir pinigai sumokami iki gruodžio 24 d. imtinai pas Fil. M. Šimkų, 4259 S. Maplewood Av. nuo 9-3 ir 5-8, telef. CL 4-7450

Svečiai bus linksminami KORP!

NEO-LITHUANIA orkestro ir vaišinami šiltais ir šaltais valgiais.

Vakarienės laikas 9:30-11:00 val.

Kava bus serviruojama visą laiką.

ĮĖJIMAS — 13 DOL.

Korporantai dalyvauja su spalvomis!

Mašinoms pastatyti yra dvi aikštės antrojo pusėj gatvės.

APTARTAS NEO-LITHUANIA METRAŠTIS

Gruodžio 4 d. Margučio patalpose, Chicagoje, įvyko gausus LTA Sambūrio narių susirinkimas.

Pirmininkavo Antanas Kalvaitis, sekretoriavo Albinas Stiklakis. Prof. dr. Jonas Balys davė autografus narių išgytoms "Lietuvių Liaudies Pasaulėjauta" knygoms.

Karolis Drunga referuoja metraščių sambūrio susirinkime.

Karolis Drunga aptarė Korp! Neo-Lithuania metraščių, išleistą korporacijos 40 metų sukakties proga. Sukritikavęs daugelio autorių straipsnius, tinkamomis radę tik dr. J. Balio ir rašyt. R. Spalio apžvalgas, jis pareiškė, kad dar metus palaukus gal knyga būtų buvusi priauginta prie akademinio lygio. Jis pasigedo knygoje korporantų veiklos aprašymo bolševikų ir vokiečių okupacijų metu.

Adv. Jonas Našlūnas papildė metraščių apžvalgą.

Metraščių apžvalgą papildė Jonas Našlūnas, duodamas kiek palankesnės kritikos. Jo su-

Kazys Kasakaitis, LTA Sambūrio pirmininkas.

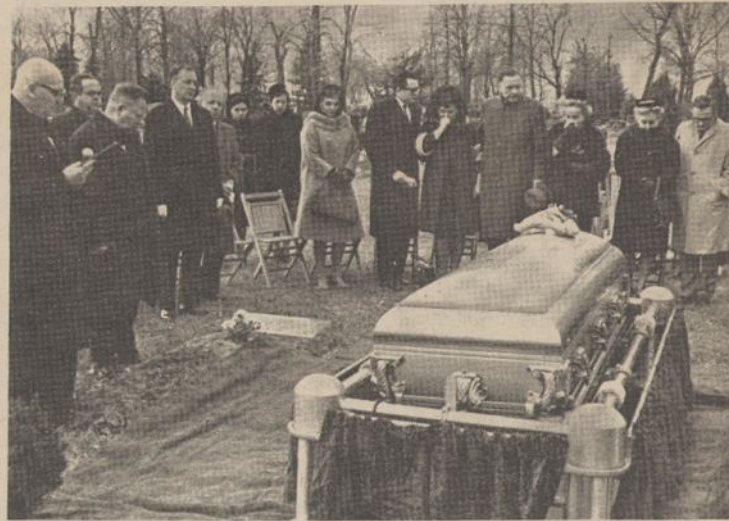
pratimu, apie Joną Jablonskį turėjęs rašytkalbininkas. Pasigerėjo prof. Jono Fuzino straipsniu bei Augustinavičienės ir Kasakaitytės apie filijas. Taip pat geras esąs dr. Broniaus Nemicko straipsnis su gausybe datų. Apgailestavo trūkumą išsamio rašinio apie korporacijos filisterius bei jų veiklą. Našliūnas nepatenkintas jo straipsnio "Išėjusiems nesugrįžti" ištaisyumu. Kai kur buvo jaučiama per daug poetinio stiliaus, sugadinusio akademinio metraščio pobūdį. Beto nepateisinamas įtraukimas asmenų, maža bendro su korporacijos gyvenimu turėjusių.

Jonas Jurkūnas apgailestavo, kad metraštis vertinamas ne Korp! Neo-Lithuania sueigoje. Korporantai, kuriems ateityje teks panašius metraščius rašyti, būtų galėję daug pasimokyti. Ir jo straipsnis buvęs paimtas iš Dirvos. Metraščiui būtų kitaip rašęs, negu laikraščiui. Metraštyje atsispindi redaktoriaus asmenybė. Vistiek, kas redaguotų, įneštų savo subjektyvumo.

Dr. Juozas Dauparas pareiškė, kad metraščio redaktorius karpęs straipsnius prokuristiškai. Publicistiniai straipsniai paimti iš laikraščių netinką metraščiui.

Marija Kasakaitytė, pasidžiaugusi leidinio puošnumu, porėdėkijos ištaisymo, savo straipsnio nepažinusi. Vistiek leidinys esąs didelis įnašas į korporacijos gyvenimą.

Mečys Valiukėnas manė, kad netikslu pulti

Steponas Lavickas laidojamas Chicagoje lapkričio 30 d.

V. Račkausko nuotrauka

MIRĖ STEPONAS LAVICKAS

Lapkričio 27 d. po sunkios ir ilgos ligos East Chicagoje, Ind. pasimirė buv. ilgametis Marijonų gimnazijos Marijampolėje muzikos mokytojas Steponas Lavickas. Lapkričio 30 d. palaidotas Bethania kapinėse, Chicagoje, greta savo žmonos Natalijos, mirusios keletą metų anksčiau.

Be kitų, velionis paliko liūdėti dukteris Haliną Moliejenę, East Chicagoje, Ireną Karalienę, Philadelphiaje ir sūnų Leoną, Muerchene, Vokietijoje, su šeimomis.

Velionis Lavickas buvo gimęs Marijampolėje, 1888 m. rugpjūčio 25 d. Per pirmą pasaulinį karą buvo pasitraukęs į Rusiją. Grįžęs gimtajin miestą įsijungė į

vien redaktorių. Kas galėjęs surašyti visą filisterių veiklą? Korp. Vyr. Valdyba davusi redaktoriui pilną laisvę.

Marija Kasakaitytė pasisako dėl metraščio turinio. V.A. Račkausko nuotrauka

Dar dėl metraščio pasisakė Mečys Šimkus, Aleksas Siliūnas ir kiti. Firm. Kazys Kasakaitis referavo Naujų Metų sutikimą.

Po gyvų diskusijų sambūrio išdininkas Stasys Vidmantas visus pavaišino puikiais sumuštiniais ir kavute.

V.A. Račkauskas

pedagoginį darbą ir simtamams bręstančių jaunuolių davė muzikinį apmokymą. Antrą kartą bolševikams artėjant pasitraukė į Vakarų, kur tremtinių stovyklose organizavo lietuviškas mokyklas bei chorus. Atvykęs į JAV dirbo Naujųjų spaustuvėje, o išėjęs į pensiją gyveno pas dukterį Ireną Philadelphiaje ar pas dukterį Haliną East Chicagoje. VAR.

AUKOS DIRVAI

G. Dumbrys, Cleveland	4,00
A. Bludžius, Detroit	4,00
V. Meilūnas, N.Y.	5,00
E. Rukienė, Chicago	1,00
A. Vitkus, Harrison	2,00
V. Vasikauskas, Richmond Hills	3,00
S. Kašeliūnis, Chicago	2,00
T. Jurcys, Chicago	4,00
J. Kungys, Newark	1,00
P. Davidonis, Phila.	4,00
C. Boguskas, Waterbury ...	2,00
S. Mickus, Medinah	5,00
F. Globich, Harrison	1,00
S. Daučanskas, Chicago	1,00
J. Vasiliauskas, Dorchester	4,00
P. Kazakas, Cleveland	1,00
E. Noakas, Ozone Park	4,00
P.K. Skirmantas, L.A.	6,00
St. Nasvytis, Cleveland	3,00
A. Šukaitis, Hamilton	2,00
St. Jurgaitis, Cleveland	4,00

KANADOS LIETUVIAI

• Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos sieninis kalendorius atspausdintas ir išsiuntinėtas nariams. Nugarėlėje bendras karo muziejaus vaizdas, stilizuotas vytis, mūsų didžiųjų miestų herbai ir skulptoriaus Dagio medžio raizgyns "Pabėgėliai".

• Toronto šeštadieninės mokyklos mokiniams ruošiamas Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 18 d., 3 val. p. p. Prisikėlimo parapijos salėje. Bus suvaidinta V. Frankienės kalėdinis vaizdelis "Vaikiukai avinukai".

• Putvio vardo šaulių kuopa Naujų Metų sutikimą ruošia Lietuvių Namuose.

• Lietuvių studentų stovykla ir Naujų Metų sutikimas įvyks prie Montreilio St. Adele, Que., gruodžio 29 — sausio 1 dienomis. Laukiama ten atvykstant studentų ne vien tik iš Montreilio, bet ir iš tolimesnių vietovių.